

Innkalling

Utval	Giske kontrollutval
Møtestad	Giske rådhus
Dato	19.04.2022
Tidspunkt	kl 13:00

Den som har lovleg forfall eller vil ha vurdert habilitet til ei eller fleire av sakene, må melde frå snarast mogleg til sekretariatet på e-post: post@sksiks.no eller på telefon 90741399

Varamedlem møter etter nærare innkalling.

Sakliste

- PS 12/22 Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte
- PS 13/22 Uttale til årsrekneskap og årsmelding 2021 - Giske kommune
- PS 14/22 Revidert prosjektplan forvaltningsrevisjon ressursbruk i grunnskuleopplæringa

Ålesund, 11.04.2022

Dag Oksnes
Leiar kontrollutval

Solveig Kvamme
Rådgjevar SKS IKS

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 12/22	Giske kontrollutval	19.04.2022

Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner innkalling og sakliste, samt møteprotokoll frå forrige møte slik den ligg føre.

Vedlegg

Protokoll - Giske kontrollutval - 06.04.2022

Møteprotokoll

Utval	Giske kontrollutval
Møtestad	Kommunestyresalen, Giske rådhus
Dato	06.04.2022
Tidspunkt	kl 13:00 - 15:00

Følgjande medlemmer møtte

Asbjørn Furnes

Dag Oksnes

Herman Rørvik Blindheim

Inger Johanne Sund

Sissel Anita Roald

Møtenotat

Frå Giske kommune møtte ordførar Harry Valderhaug og kommunedirektør Dag Olav Tennfjord. I sak 08/22 møtte kommunalsjef oppvekst Åse Elisabeth Skjærseth
Frå Møre og Romsdal revisjon SA møtte forvaltningsrevisor Anne Kristine Bryne
Frå Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS var rådgivar Solveig Kvamme tilstades.

Ordførar spurte om kontrollutvalet kunne framskande sitt neste møtet til veke 16 slik at det vert mogeleg for kommunestyret å handsame årsrekneskap og årsmelding 2021 i kommunestyret 28. april. Kontrollutvalet må gje sin uttale før formannskapet innstiller til kommunestyret. Kontrollutvalet imøtekjem dette og flyttar sitt neste møte i kontrollutvalet til **tirsdag 19.04.2022 kl.13.00.**

Leiar i kontrollutvalet tok opp spørsmålet om status på registreringsarbeidet av gåver til kommunen. Kommunedirektøren svarte ut at det er få slike gåver i kommunen pt., men at dei for framtida ynskjer å registrere slike gåver i ei arkivsak slik at det er mogeleg å søkje opp informasjon om gåva for ettertida.

Dag Oksnes
Leiar kontrollutval

Solveig Kvamme
Rådgjevar SKS IKS

Sakliste

PS 06/22	Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte
PS 07/22	Meldingar
MS 03/22	Melding frå statleg tilsyn - kommunal beredskapsplikt Giske kommune
MS 04/22	Melding frå statleg tilsyn - planlegging, gjennomføring og oppfølging spesialundervisning
MS 05/22	Melding om tilstandsrapport for grunnskulen i Giske 2020-2021
PS 08/22	Orienteringar
OS 01/22	Orientering om oppvekst - etter tilsyn
PS 09/22	Prosjektplan forvaltningsrevisjon Giske kommune
PS 11/22	Forvaltningsrevisjonsrapport 2021 vedlikehald kommunale bygg - kommunestyret sitt vedtak
PS 10/22	Folkevalde organ i Giske kommune

PS 06/22 Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner innkalling og sakliste, samt møteprotokoll frå forrige møte slik den ligg føre.

Giske kontrollutval 06.04.2022

Behandling

Votering over tilråding til vedtak: Samrøystes vedteken

GKU - 06/22 vedtak

Kontrollutvalet godkjenner innkalling og sakliste, samt møteprotokoll frå forrige møte slik den ligg føre.

PS 07/22 Meldingar

MS 03/22 Melding frå statleg tilsyn - kommunal beredskapsplikt Giske kommune

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

Giske kontrollutval 06.04.2022

Behandling

Votering over tilråding til vedtak: Samrøystes vedteken

GKU - 03/22 vedtak

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

MS 04/22 Melding frå statleg tilsyn - planlegging, gjennomføring og oppfølging spesialundervisning

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

Giske kontrollutval 06.04.2022

Behandling

Votering over tilråding til vedtak: Samrøystes vedteken

GPU - 04/22 vedtak

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

MS 05/22 Melding om tilstandsrapport for grunnskulen i Giske 2020-2021

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

Giske kontrollutval 06.04.2022

Behandling

Votering over tilråding til vedtak: Samrøystes vedteken

GPU - 05/22 vedtak

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

PS 08/22 Orienteringar

OS 01/22 Orientering om oppvekst - etter tilsyn

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet tek orienteringa til vitande.

Giske kontrollutval 06.04.2022

Behandling

Kommunalsjef Åse Elisabeth Skjærseth gav ei god orientering om skulane. Ho orienterte om rapporten frå KS-konsulenten si analyse og samanlikning av grunnskulane i Giske. Og ho orienterte om kommunen si oppfølging og lukking av avvik etter statsforvaltaren sitt tilsyn. Kontrollutvalet ynskjer å få tilsendt rapporten frå KS-konsulenten si analyse.

Votering over tilråding til vedtak: Samrøystes vedteken

GPU - 01/22 vedtak

Kontollutvalet tek orienteringa til vitande.

PS 09/22 Prosjektplan forvaltningsrevisjon Giske kommune

Tilråding til vedtak:

- Kontrollutvalet godkjenner plan for forvaltningsrevisjon ressursbruk i grunnskuleopplæringa - Giske kommune, med den framdriftsplan og ressursbruk som er skissert.
- Utvalet ber sekretariatet kvalitetssikre at dei moment som kom fram i møtet vert tatt inn i prosjektskissa.
- Kontrollutvalet ber om at forvaltningsrevisor held kontrollutvalet v/sekretariatet informert undervegs og at utvalet vert orientert om der er trong for vesentlege endringar i prosjektet.

Giske kontrollutval 06.04.2022

Behandling

Nytt forslag til vedtak: Utsette realitetsbehandling av saka, foreslått av Dag Oksnes, Saka vert utsett til møtet 19.04.2022

Kontrollutvalet ynskjer å få tilsendt KS-rapporten som var omtalt i orienteringa til kommunalsjefen, samt Utdanningsdirektoratet sin veileidar for spesialundervisning. Desse dokumenta vil då vere ein del av kunnskapsgrunnlaget når utvalet skal bestille ein forvaltningsrevisjon.

Det vart sett fram forslag om å utsette saka.

Votering over forslaget om utsetting: Samrøystes vedteken

GPU - 09/22 vedtak

Saka vert utsett til møtet 19.04.2022

PS 11/22 Forvaltningsrevisjonsrapport 2021 vedlikehald kommunale bygg - kommunestyret sitt vedtak

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet inviterer kommunedirektøren til å gje ei orientering om arbeidet med oppfylging av vedtak etter forvaltningsrevisjon innan vedlikehald kommunale bygg, på kontrollutvalet sitt møte 31.08.2022.

Giske kontrollutval 06.04.2022

Behandling

Votering over tilråding til vedtak: Samrøystes vedteken

GPU - 11/22 vedtak

Kontrollutvalet inviterer kommunedirektøren til å gje ei orientering om arbeidet med oppfylging av vedtak etter forvaltningsrevisjon innan vedlikehald kommunale bygg, på kontrollutvalet sitt møte 31.08.2022.

PS 10/22 Folkevalde organ i Giske kommune

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet gjer kommunestyret merksam på at kapittel 10 i Reglement for folkevalde organ i Giske kommune kan ha den konsekvens at samansetninga av teknisk utval ikkje fyller kommunelova sine krav til kjønnsbalanse.

Giske kontrollutval 06.04.2022

Behandling

Votering over tilråding til vedtak: Samrøystes vedteken

GPU - 10/22 vedtak

Kontrollutvalet gjer kommunestyret merksam på at kapittel 10 i Reglement for folkevalde organ i Giske kommune kan ha den konsekvens at samansetninga av teknisk utval ikkje fyller kommunelova sine krav til kjønnsbalanse.

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 13/22	Giske kontrollutval	19.04.2022

Uttale til årsrekneskap og årsmelding 2021 - Giske kommune

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre tilhøve som skulle ha kome fram i dialog med revisor, eller gjennom kontrollutvalet sine kontrollhandlingar retta mot økonomiforvaltninga, som kunne hatt konsekvens for utvalet sin uttale.

På bakgrunn av dette vil kontrollutvalet tilrå kommunestyret å godkjenne årsrekneskap og årsmelding 2021 for Giske kommune.

Bakgrunn:

Kontrollutvalet har ansvar for at det blir ført kontroll med økonomiforvaltninga til kommunen. Det vil seie å sjå til at den er i samsvar med lov og forskrift, og kommunen sine egne reglement og vedtak. jf. kommunelova §23-2. Ansvarer gjeld økonomiforvaltninga generelt og er eit særskilt ansvar ved sida av ansvaret kontrollutvalet har for rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapkontroll.

Dagens kommunelov stiller ei rekkje nye og grunnleggande krav til økonomiforvaltning og berekraft i kommunane, jf. Kommunelova §14-1.

Dette krev at økonomisk handleevne må takast vare på over tid, planer for eiga verksemd og økonomi skal vera realistiske, finansielle middel og gjeld skal forvaltast utan vesentleg finansiell risiko, og betalingsforpliktingar skal innfriast ved forfall.

Kommunelova legg ansvaret på kommunestyret til å sjå til at økonomiforvaltninga skjer i tråd med lov, forskrift og kommunen sine egne reglement og vedtak.

Kontrollutvalet sitt ansvar er å uttale seg til kommunestyret om årsrekneskapen og årsmeldinga før formannskapet skal gje si innstilling slik at dei kan ta omsyn til uttalen. jf. kommunelova § 14-3. Uttalen skal difor sendast kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Vurdering:

Kontrollutvalet skal i møtet 19.04.2022 handsame årsrekneskap og årsmeldinga 2021 for Giske kommune. Samt revisjonsmelding frå oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor datert 05.04.2022.

Giske kommune har i 2021 eit netto driftsresultat på kr 33 028 938,- og eit meirforbruk/mindreforbruk på kr 0,-.

Revisor har i revisjonsmeldinga ikkje gitt merknadar til årsrekneskapen eller årsmeldinga.

Det er opp til kontrollutvalet sjølv å avgjere kva uttalen til årsrekneskap og årsmelding skal innehalde. Verken kommunelov eller kontrollutvalsforskrift stiller konkrete krav til innhaldet, ut over at den skal knyte seg til forhold i årsrekneskap eller årsmelding og tilhøyrande revisjonsmelding.

Når revisor sin revisjonsrapport med frist 30. juni kjem til kontrollutvalet, kan utvalet velgje å gå nærare inn på økonomiforvaltninga og då be revisor og eller økonomisjef om å kommentere enkelte forhold nærare.

Vi vil likevel ta med litt om finansielle måltal og budsjettavvik no.

Årsrekneskapen

Kontrollutvalet skal kontrollere at årsrekneskapen er ført i samsvar med lover og reglar, og at kommunestyret sine målsetjingar er oppfylt. Grunnlaget for kontrollen er den avlagde årsrekneskapen, årsmeldinga og revisjonsmeldinga.

Kontrollutvalet kan føreslå endringar i årsrekneskapen dersom det er skjedd føringar i strid med gjeldande regelverk.

Oppdragsansvarleg revisor har supplert kontrollutvalet med relevant informasjon gjennom året og ingen avvik er rapportert eller avdekt.

Revisor stadfestar at kommunen har oppfylt si plikt med registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningane i tråd med lov og god bokføringsskikk.

Årsmeldinga:

Årsmeldinga skal mellom anna omtale tilhøve som er viktige for å vurdere den økonomiske utvikling og stilling, og om desse tek vare på den økonomiske handleevna over tid.

Det er nærliggande å vurdere dette som sentrale moment i uttalen frå kontrollutvalet.

Årsmeldinga skal innehalde ei vurdering av:

- Kommunen si måloppnåing og andre ikkje-økonomiske forhold som er av vesentleg verdi for kommunen eller innbyggjarane.
- Tiltak som er sett i verk og tiltak som blir planlagd sett i verk for å sikre ein høg etisk standard.
- Den faktiske tilstanden når det gjeld likestilling av kjønn.
- Kva kommunen gjer for å oppfylle aktivitetsplikta til arbeidsgivar etter likestillings- og diskrimineringslova § 26.

Årsmeldinga gjev tilfredsstillande opplysningar sett opp mot desse punkta. Revisor melder i si revisjonsmelding at årsrekneskapen inneheld dei opplysningane som lov og forskrift krev. Opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Finansielle måltall

Hovudformålet med økonomiforvaltninga etter kommunelova §14-1 er å ta vare på den økonomiske handleevna. Kommunestyret skal sjølv vedta finansielle måltal for utvikling av kommuneøkonomien, og vil normalt omtale utviklinga av desse måltal i årsmeldinga, jf. kommunelova §14-7 punkt a). I årsmeldinga 2021 for Giske kommune finn vi omtalen av måltala i kapittelet om økonomi.

Budsjettavvik

Det er etter ny kommunelov no stilt krav til at kommunedirektøren i årsmeldinga gjer greie for moglege budsjettavvik. Dette kjem fram i årsmeldinga under kapittlet "Vesentlege avvik frå kommunestyret sine premiss for bruk av bevillingane". Revisor omtaler dette i si melding. I revisor sin konklusjon går det fram at årsmeldinga gjev tilstrekkeleg informasjon for vesentlege budsjettavvik.

Konklusjon

Med grunnlag i kontrollutvalet sine kontrollaktivitetar retta mot økonomiforvaltninga gjennom året og etter ei samla vurdering, tilrår kontrollutvalet at årsrekneskap og årsmelding for 2021 blir godkjent slik den ligg føre.

Kontrollutvalet har gjennom året fått presentert revisjonsplan, forenkla etterlevingskontroll, interimrevisjon og unummererte forhold. Slik sett har kontrollutvalet eit godt fagleg grunnlag for å gje sin uttale. Revisjonsmeldinga er ei normalmelding gitt utan atterhald. Dette betyr at revisjonen ikkje har avdekt eller påvist vesentlege feil og manglar i kommunen si rapportering.

Kontrollutvalet er i dialog med revisor ikkje gjort kjent med andre forhold som kunne hatt konsekvens for uttalen frå kontrollutvalet, jf. kommunelova §14-3.

Vedlegg

Årsrekneskap og årsmelding 2021 Giske kommune

Finansrapport 2021 Giske kommune

Melding frå uavhengig revisor 2021 - Giske kommune

» Gjeld- og Finansrapport per 31.12.2021

220403 Finansrapport Spare Bank 1 SMN 31 12 21

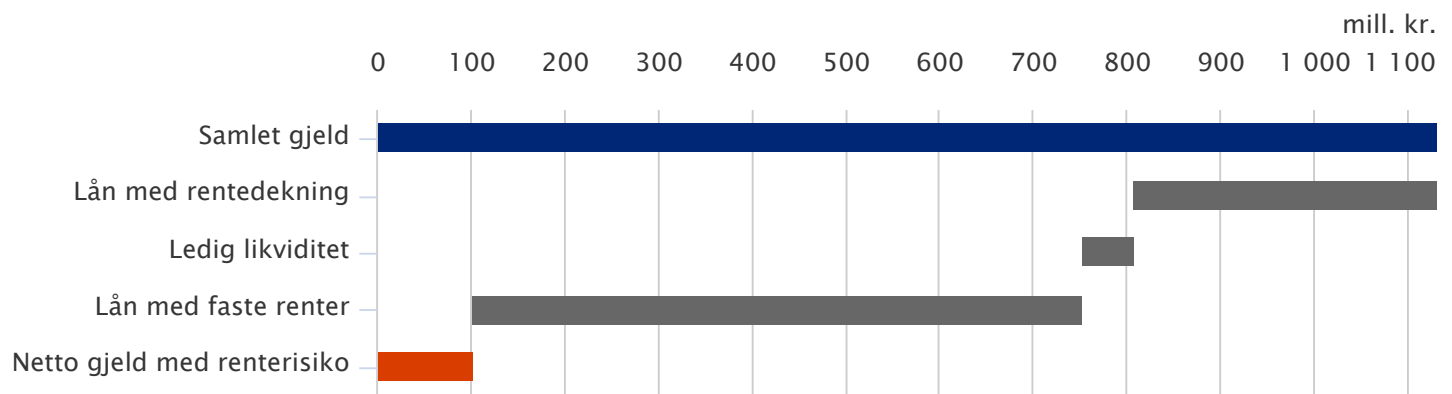
Finansrapport

Giske kommune 3. tertial 2021

1 Hovedoversikt	1
1.1 Netto gjeld med renterisiko	1
1.2 Nøkkeltall	1
1.3 Oppsummering	1
2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning	2
2.1 Kortsiktig aktiva	2
2.2 Langsiktig aktiva	2
2.3 Passiva	2
2.4 Kommentar	2
3 Kortsiktig finansiell aktiva	3
3.1 Likvidetsprognoser	3
3.2 Plassering av kortsiktig likviditet	3
3.3 Renter på kortsiktig likviditet	3
3.4 Kommentar	3
3.5 Sammensetning av kortsiktig likviditet	4
3.6 Kommentar	4
4 Langsiktig finansiell aktiva	5
4.1 Markedsverdi	5
4.2 Avkastning	5
4.3 Sammensetning	5
4.4 Kommentar	5
5 Gjeld	6
5.1 Samlet gjeld	6
5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld	6
5.3 Lånekilder	6
5.4 Kommentar	6
5.5 Sammensetning av gjeld	7
5.6 Kommentar	7
6 Nedbetaling av gjeld	8
6.1 Løpetid på lån	8
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år	8
6.3 Avdrag på lån	8
7 Finansiell risiko	9
7.1 Nøkkeltall	9
7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)	9
7.3 Andel faste renter	9
7.4 Løpetid på faste renter	10
7.5 Årlige rentekostnader	10
7.6 Netto gjeld per innbygger	10
8 Renter	11
8.1 Egne rentebetingelser	11
8.2 Markedsrenter	11
8.3 Historisk renteutvikling	11
8.4 Den norske rentekurven	11
8.5 Kommentar	11
9 Vedlegg	12
9.1 Eksisterende lån	12
9.2 Rentebytteavtaler	13
9.3 Om finansrapporten	14
9.4 Ordliste	14
9.5 Disclaimer	17

1 Hovedoversikt

1.1 Netto gjeld med renterisiko

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Samlet gjeld	1130	1050	80
- Lån med rentedekning	324	321	3
- Ledig likviditet	55	39	16
- Lån med faste renter	650	525	125
= Netto gjeld med renterisiko	101	165	-64

1.2 Nøkkeltall

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Stresstest av "Netto gjeld med renterisiko" (1 pst.)	1	1,7	-0,7
Lengde på faste renter	4 år, 3 mnd	3 år, 3 mnd	1 år
Løpetid på lån	4 år, 10 mnd	5 år, 5 mnd	-7 mnd
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	399	501	-102
Langsiktige aktiva	130	128	2

1.3 Oppsummering

Samla gjeld per 31.12.2021 er kr 1 130 000 000 mot kr 1 050 000 000 per 31.12.2020. Av dette er 324 mill.kr rentesikra gjennom gjeld knytt til startlån, sjølvkostområde og lån til investeringar som gir rentekompensasjon (sjå punkt 5.4). Videre har kommunen 55 mill. kr i ledig likviditet og 650 mill. kr i lån med fastrente (rentebytteavtaler). Av den totale gjelda er det 101 mill. kr som har renterisiko, noko som betyr at ei renteendring vil gje direkte utslag for kommuneekassa. Det er verd å merke seg at lån med fast rente også er knytt til lån med rentedekning, den reelle renterisikoen er derfor noko høgare.

Giske kommune har kort finansiering på langsiktige investeringar og må ha ei aktiv låneforvaltning.

Auken i langsiktige aktiva skriv seg frå verdiauken av porteføljen som er til forvaltning og utgjer ein gevinst for kommunen.

2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning

2.1 Kortsiktig aktiva

	Ja	Nei
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Forvaltning av ledig likviditet er i henhold til finansreglementet	✓	

2.2 Langsiktig aktiva

	Ja	Nei
Kommunen har langsiktige finansielle aktiva	✓	
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Det utarbeides egen rapport	✓	
Forvaltningen er i henhold til finansreglement	✓	

2.3 Passiva

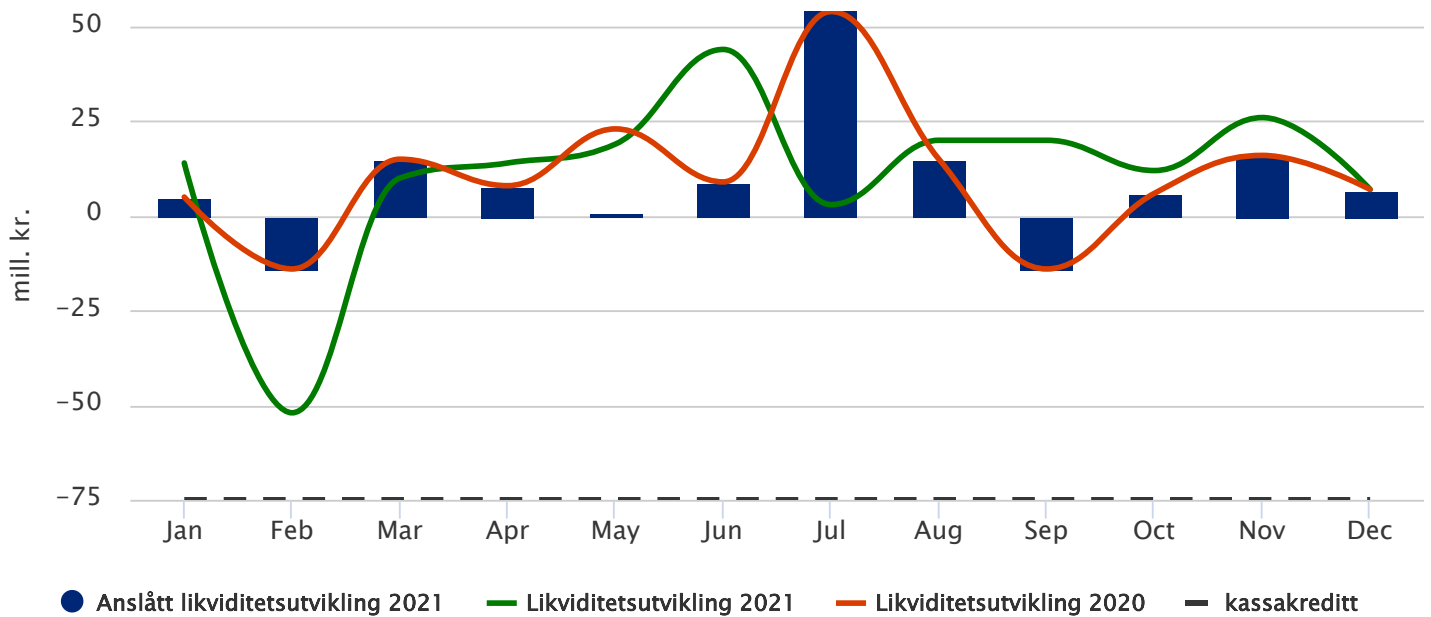
	Finansreglement			Faktisk forvaltning	
	Krav	Min	Maks	31.12.2021	31.12.2020
Største lån i prosent av samlet gjeld				18,1 %	19,5 %
Lån med faste renter som andel av kommunens samlede gjeld	✓	33,33 %	66,67 %	57,5 %	50,0 %
Lån med faste renter som andel av kommunens gjeld som belaster kommunekassen				87,1 %	73,1 %
Netto gjeld med renterisiko som andel av kommunens samlede gjeld				8,9 %	15,7 %
Løpetid på faste renter	✓	1,0	10,0	4 år, 3 mnd	3 år, 3 mnd
Andelen av samlet gjeld som må refinansieres innen 1 år	✓		50,0 %	35,3 %	47,7 %
Renter og avdrag som andel av kommunens frie inntekter				10,7 %	11,6 %

2.4 Kommentar

Gjelds- og finansforvaltninga er i tråd med finansreglementet.

3 Kortsiktig finansiell aktiva

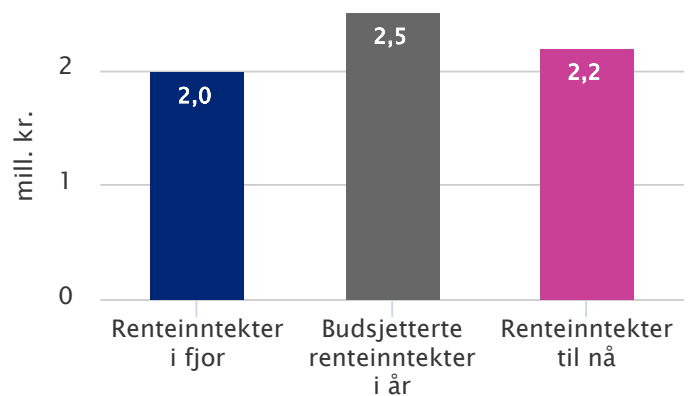
3.1 Likviditetsprognoser

3.2 Plassering av kortsiktig likviditet

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Hovedbank	12,9	7,3	5,6
Andre banker	0	0	0
Rentepapirer	42,0	31,7	10,3
Aksjer	0	0	0
Annet	0	0	0
Sum	54,9	39,0	15,9

3.3 Renter på kortsiktig likviditet

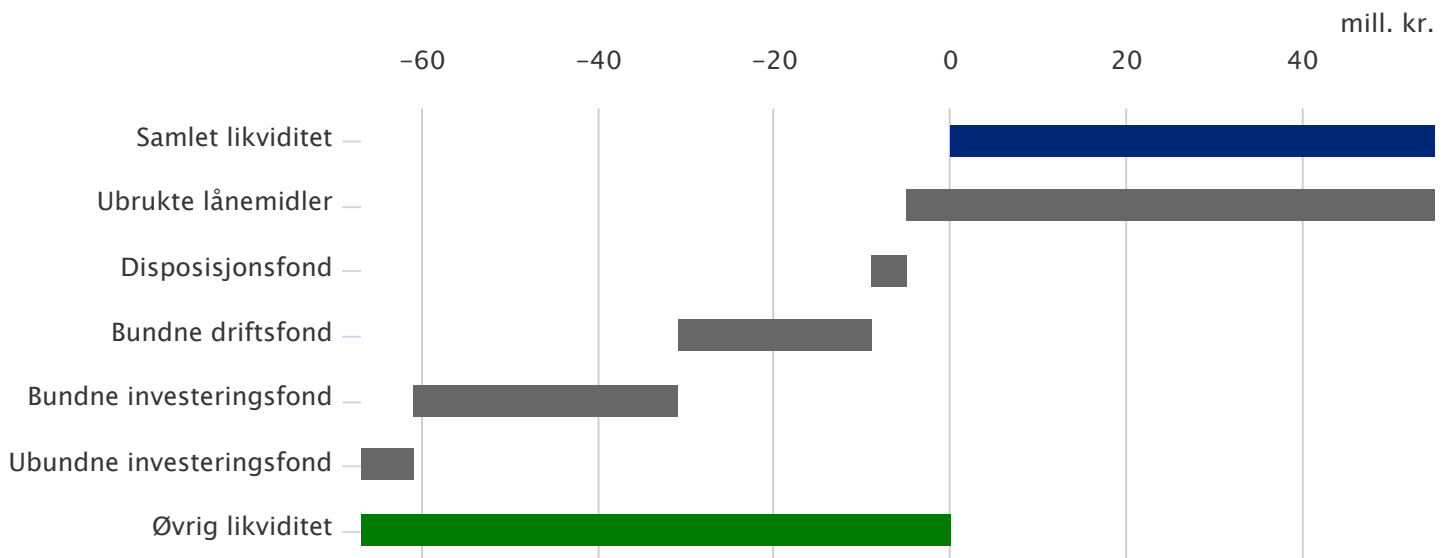
3.4 Kommentar

"Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål" er midler som skal være tilgjengelig for å dekke kommuna sine betalingsforpliktelser etter kvart som dei forfell innanfor ein kort og mellomlang tidshorisont. Desse midlane skal forvaltes med lav finansiell risiko og høg likviditet.

Finansregelverket punkt 6: Kommunen sine midlar til drift bør gjennomsnittleg dekkje 1/12 av budsjetterte lønsutgifter. I 2021 er budsjetterte lønsutgifter kr 386 210 000, og kommunen bør i gjennomsnitt ha 32,2 mill. kr tilgjengeleg til drift. Ein stor andel av dette, 42 mill. kr er plassert i pengemarkedsfond.

Kommunen har ein kassekreditt på 75 mill. kr, denne tek av for dei største svingningane. Kassakreditten gjer også at ein har redusert refinansieringsrisikoen ved låneforfall.

3.5 Sammensetning av kortsiktig likviditet

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Ledig likviditet	55	39	16
- Ubrukte lånemidler	60	10	50
- Disposisjonsfond	4	0	4
- Bundne driftsfond	22	12	10
- Bundne investeringsfond	30	16	14
- Ubundne investeringsfond	6	21	-15
= Øvrig likviditet	-67	-20	-47

3.6 Kommentar

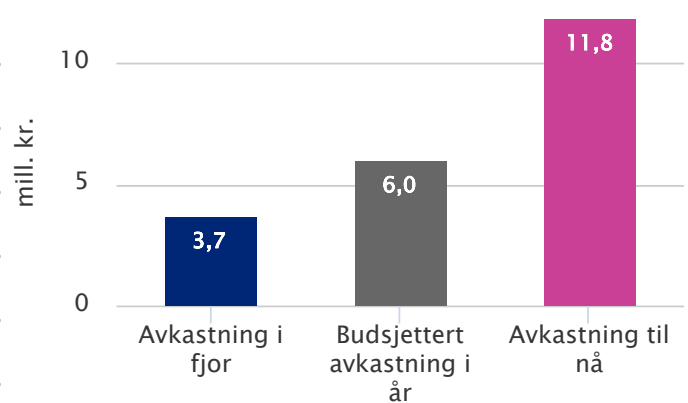
Denne figuren syner korles den ledige likviditeten kjem fram. Oversikta viser at det vil vere behov for å styrkje likviditeten ved å ut av pengemarkedsfondet og plassere i hovudbank til drift i løpet av 2022.

4 Langsiktig finansiell aktiva

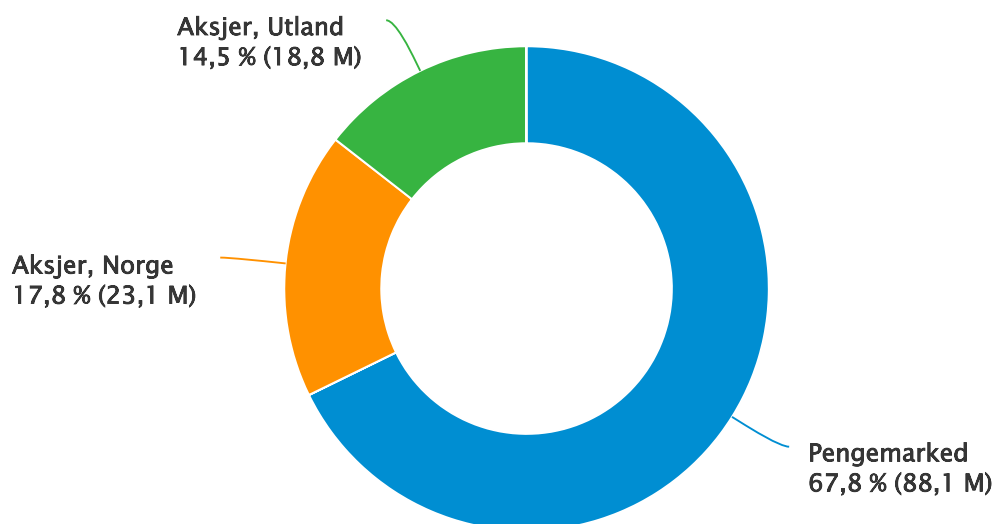
4.1 Markedsverdi

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Bank	0	0	0
Pengemarkedet	88	84	4
Obligasjonsmarked	0	0	0
Aksjer	42	44	-2
Annet	0	0	0
Sum	130	128	2

4.2 Avkastning

4.3 Sammensetning

4.4 Kommentar

Forvaltning av kommunen sine langsiktige aktiva kjem fram av punkt 8 i finansreglementet, og skal sikre ei langsiktig avkastning som kan bidra med midlar til å gi inbyggjarane i Giske eit godt tenestetilbod. Budsjettert avkastning i 2021 er 6 mill. kr.

Verdien av langsiktig aktiva var høgere enn det som er difinert som langsiktige aktiva, og i juni vart 10 mill.kr flytta frå langsiktig etter fin.reglementet punkt 8 til kortsiktig forvaltning i punkt 6 i fin.reglementet.

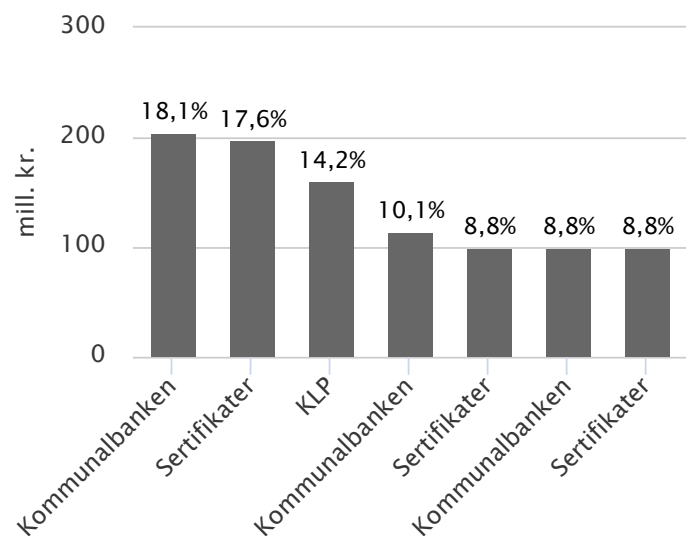
Langsiktige finansielle aktiva vert eksternt forvalta av Sparebanken Møre og Odin forvaltning.

5 Gjeld

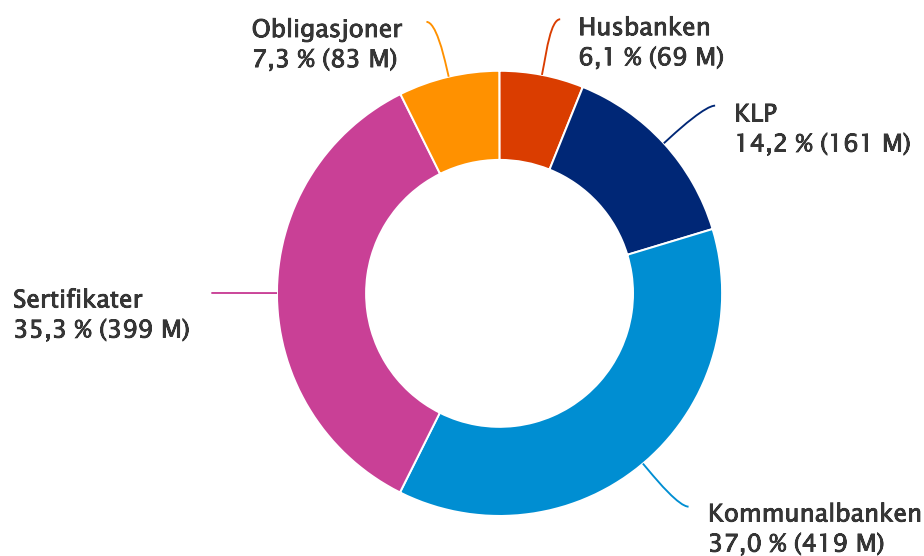
5.1 Samlet gjeld

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Husbanken	69	69	0
KLP	161	161	0
Banklån	0	0	0
Kommunalbanken	419	419	0
Sertifikater	399	301	98
Obligasjoner	83	100	-17
Andre	0	0	0
Sum	1131	1050	81

5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld

5.3 Lånekilder

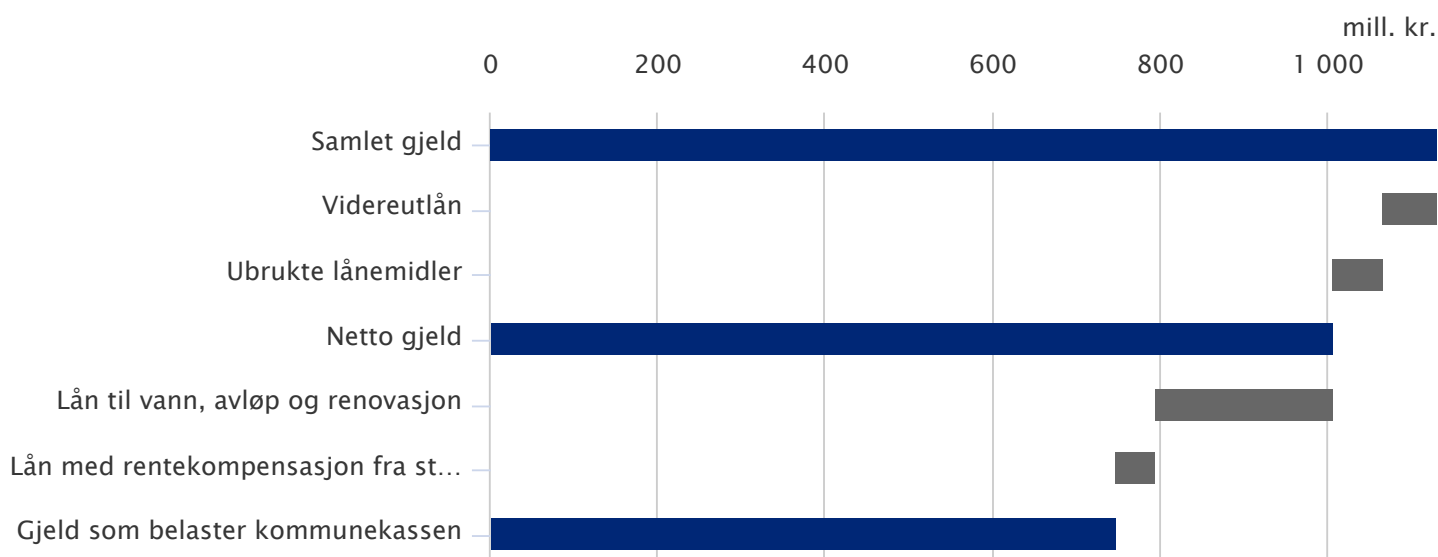

5.4 Kommentar

Sertifikatlån er et kortsiktig lån med forfall innan 12 måneder. Lån med sertifikatvilkår er begrensa til lengda på sertifikatet.

Ved låneopptak vert det henta inn konkurrerende tilbod frå fleire långivarar, og det kjem fram av oversikta ovom at største enkeltlån utgjør 18,1 % av samla gjeld.

5.5 Sammensetning av gjeld

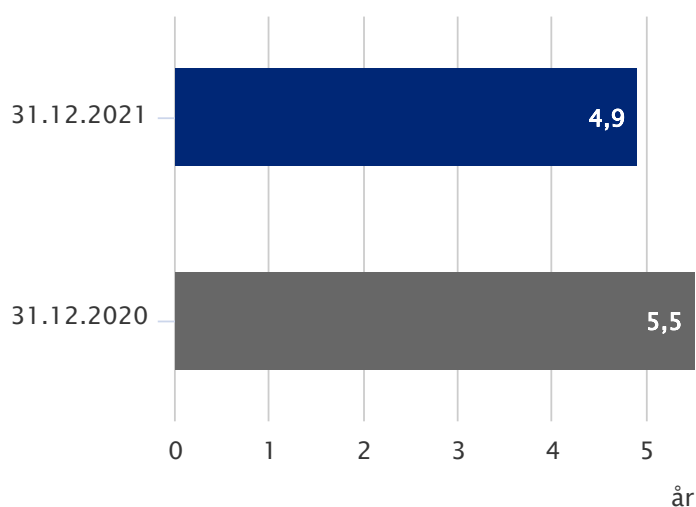
	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Samlet gjeld	1130	1050	80
- Videreutlån	65	65	0
- Ubrukte lånemidler	60	10	50
= Netto gjeld	1005	974	31
- Lån til vann, avløp og renovasjon	212	205	7
- Lån med rentekompensasjon fra staten	47	52	-5
= Gjeld som belaster kommunekassen	746	718	28

5.6 Kommentar

Figuren syner at kommunen si gjeld er sammensatt, og av kommunen si totale gjeld er 61 mill. kr til vidare utlån som er tatt opp i Husbanken. Ein står da att med gjeld på kr 1 005 000 000. Av dette gjeld ca 212 mill. kr lån til VAR-sektoren som er sjølvfinansierende og vert dekt gjennom sjølvkostrekneskapet, 47 mill kr gir rentekompensasjon frå staten, og når ein ser bort frå ubrukte lånemidlar står ein att med 746 mill. kr som vert belasta kommunen.

6 Nedbetaling av gjeld

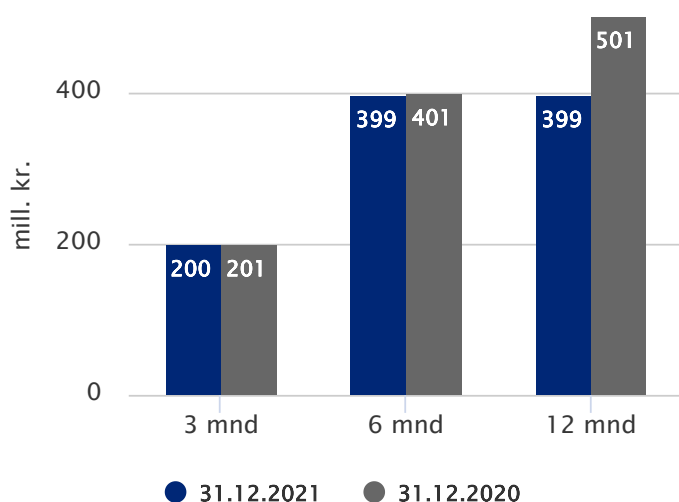
6.1 Løpetid på lån

Kommentar

Giske kommune har ei vekta løpetid (tid til forfall) på 4,9 år på gjelda.

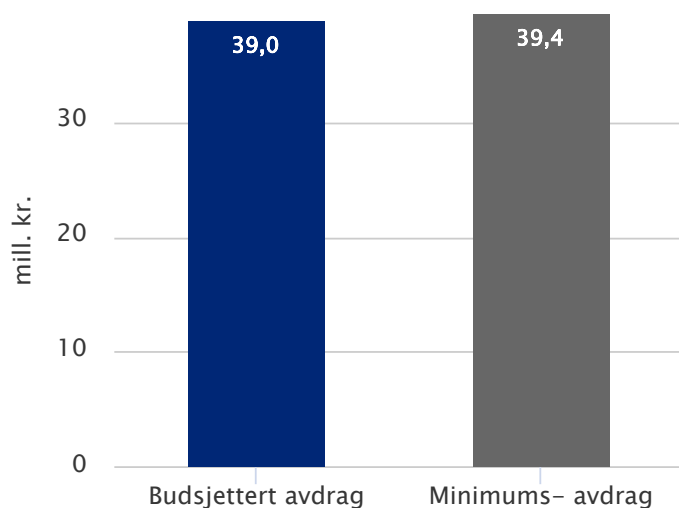
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år

Kommentar

Kommunen har 400 mill. kr som skal refinansierast innan 1 år. Refinansieringsrisikoen er høg, men vert redusert av spreidninga av dei enkelte låna som skal refinansierast.

6.3 Avdrag på lån

Kommentar

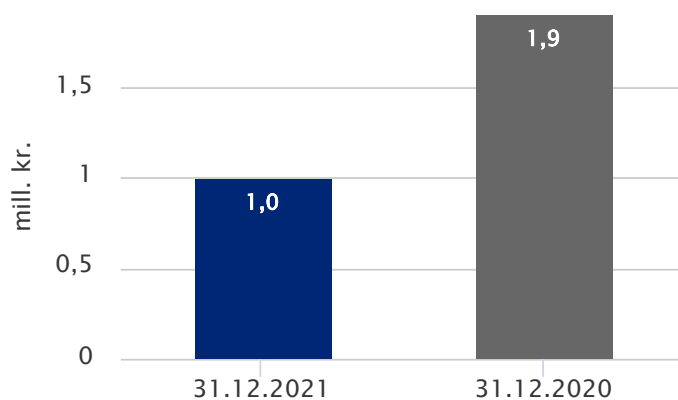
Minimumsavdrag for Giske kommune er utrekna etter reglane i ny kommunelov.

7 Finansiell risiko

7.1 Nøkkeltall

Renterisiko	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Stresstest av gjeld som belaster kommunekassen, 1 pst.	1,0	1,9	-0,9
Andel faste renter av lån som belaster kommunekassen	87,1 %	73,1 %	14,0 p.
Løpetid på faste renter	4 år, 3 mnd	3 år, 3 mnd	1 år
Anslag på årlig rentekostnad	21,7	25,1	-3,4
Budsjettert årlig rentekostnad	23,1	29,5	-6,4
Likviditetsrisiko			
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	399	501	-102
Løpetid på lån	4 år, 10 mnd	5 år, 5 mnd	-7 mnd
Gjeld			
Netto gjeld	1005	974	31
Netto gjeld per innbygger (tusen kroner)	117	114	3

7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)

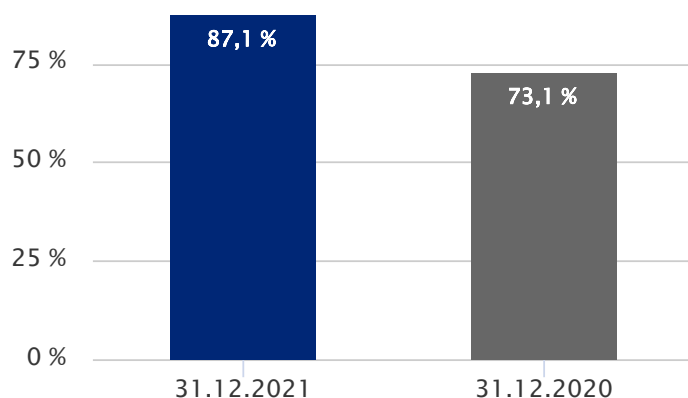

Kommentar

Stresstesten viser kor mykje rentekostnadane auker dersom renta går opp med 1% . Ein slik renteauke vil medføre 1 mill kr i auka renteutgifter for kommunen i år. Dette er rekna av "lån som belaster kommunekassen".

Bergen Capital Market har rekna ut frå totalportefølja og då utgjør estimert meirkostnad 4,8 mill. kr.

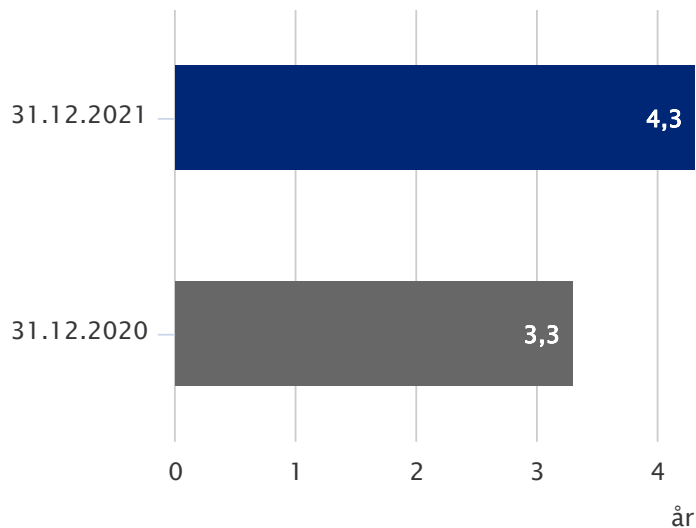
7.3 Andel faste renter

Kommentar

NB! andel faste renter er rekna ut frå "lån som belaster kommunekassen", og inkluderer rentebindingsavtale med framtidig oppstart. Ser ein vekk frå desse har Giske kommune andel faste renter vert 57,3 %, sjå punkt 2.3. Andel fastrente er innafor reglane i finansreglementet.

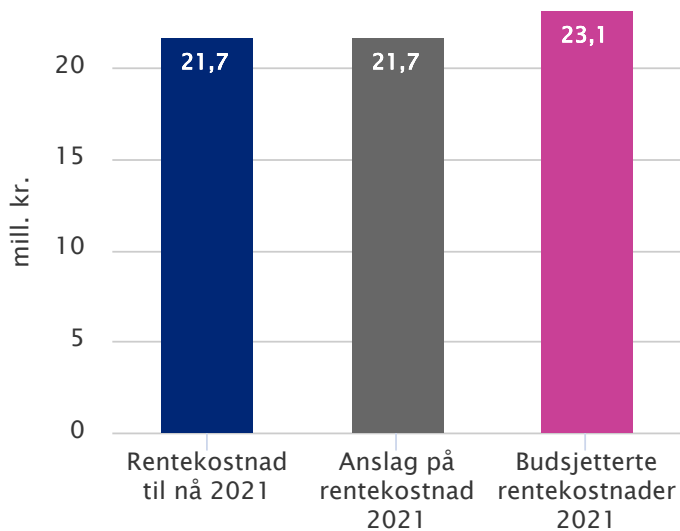
7.4 Løpetid på faste renter

Kommentar

Lengden på faste renter har ein auke frå 3,3 til 4,3 år sidan 31.12.2020.

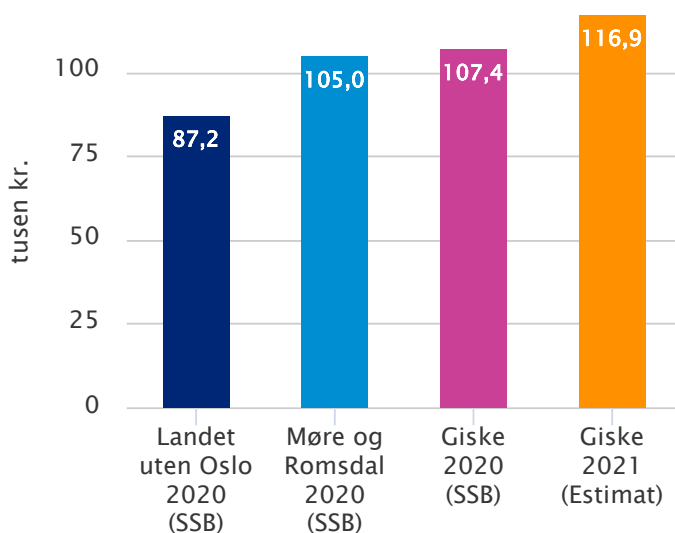
7.5 Årlige rentekostnader

Kommentar

Tabellen syner at årlege rentekostnader vart kr 1 400 000 lavare enn budsjettert. Dette er rekna av "Lån som belastar kommunekassen"

7.6 Netto gjeld per innbygger

Kommentar

Giske kommune ligg over både landsgjennomsnittet og snittet for Møre og Romsdal. Per 31.12.2020 var netto gjeld per innbygger i Giske 107,4 og ein ser det er ein auke til 116,9 i 2021.

8 Renter

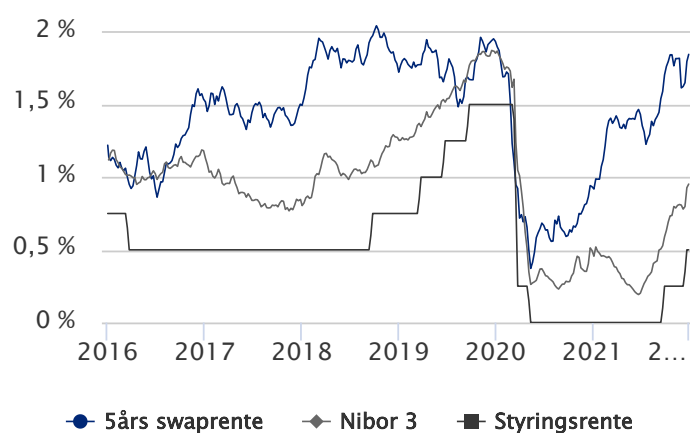
8.1 Egne rentebetingelser

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Flytende lån	1,19 %	0,96 %	23 p.
Fastrentelån	0 %	0 %	0 p.
Rentebytteavtaler	2,38 %	2,68 %	-30 p.
Gjennomsnittlig rente	1,98 %	2,03 %	-5 p.

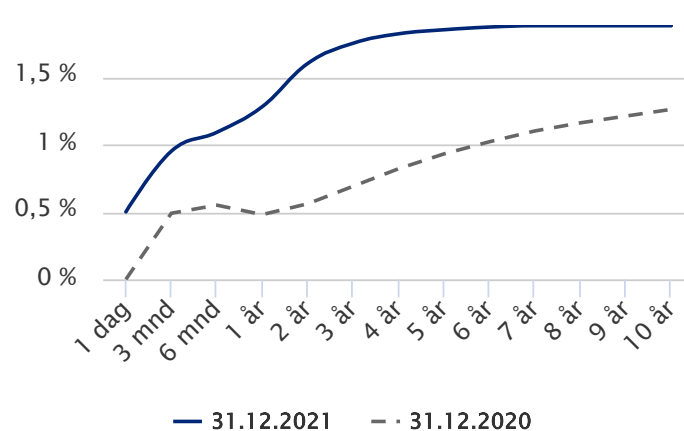
8.2 Markedsrenter

	31.12.2021	31.12.2020	Endring
Norges Banks styringsrente	0,50 %	0 %	50 %
3 mnd. Nibor	0,95 %	0,49 %	46 %
5 års swaprente	1,85 %	0,93 %	92 %
10 års swaprente	1,88 %	1,26 %	62 %

8.3 Historisk renteutvikling

8.4 Den norske rentekurven

8.5 Kommentar

Gamle rentesikringsavtaler med rente opp til 3,39 % gjer at ein ligg over benchmark.

9 Vedlegg

9.1 Eksisterende lån

Nr	Lånegiver	Hovedstol	RenteType	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
1	Sertifikater DNB NO0011150484	199 000 000	Fast	0,939 %	4 mnd 11 d	4 mnd 11 d
2	Sertifikater SB1 Markets NO001099806	100 000 000	Fast	0,623 %	2 mnd 20 d	2 mnd 20 d
3	Husbanken_Startlån	65193670	p.t.	1,500 %	14 d	7 år
4	Kommunalbanken KBN_20180090	205 000 000	NIBOR 3M	1,360 %	1 mnd 15 d	1 år, 2 mnd
5	Kommunalbanken KBN - 20160138	113 600 000	NIBOR 6M	2,190 %	3 mnd	4 år, 2 mnd
6	Husbanken HUS - 13517911-11	562 310	p.t.	0 %	14 d	2 år
7	KLP_KLP 8317.57.18845	161 000 000	NIBOR 3M	1,350 %	1 mnd 15 d	23 år, 5 mnd
8	Husbanken HUS - 13511658 10	302 078	p.t.	0 %	14 d	5 år
9	Husbanken HUS - 14632371-10	1755536	p.t.	0 %	14 d	18 år, 10 mnd
10	Husbanken HUS - 14632370-10	1515258	p.t.	0 %	14 d	18 år, 10 mnd
11	Kommunalbanken Kommunalbanken 20210067	100 000 000	NIBOR 3M	1,180 %	1 mnd 15 d	2 år, 2 mnd
12	Obligasjoner SB1 MARKETS NO0011093809	82 500 000	p.t.	0,877 %	14 d	1 år, 8 mnd
13	Sertifikater SB1 Markets NO0011097289	100 000 000	Fast	0,613 %	2 mnd 15 d	2 mnd 15 d
		1130 428 852		1,189 %	2 mnd 6 d	4 år, 10 mnd

9.2 Rentebytteavtaler

Nr	Kontraktsnummer	Hovedstol	Fastrente	Start dato	Gjenstående løpetid
1	DNB 17/24	50 000 000	2,04 %	15.03.2017	2 år, 2 mnd
2	Nordea 13/23	100 000 000	3,39 %	15.03.2013	1 år, 2 mnd
3	Nordea 15/25	50 000 000	1,97 %	16.09.2015	3 år, 8 mnd
4	Nordea 18/26	100 000 000	1,87 %	21.03.2018	4 år, 2 mnd
5	Nordea 18/27	75 000 000	1,96 %	18.06.2018	5 år, 2 mnd
6	Nordea 21/27	125 000 000	2,35 %	18.03.2021	5 år, 2 mnd
7	Nordea 21/28	150 000 000	2,55 %	15.09.2021	6 år, 2 mnd
		650 000 000	2,384 %		4 år, 3 mnd

9.3 Om finansrapporten

Finansrapporten er utformet etter § 8 i Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning og gir en beskrivelse av følgende forhold:

- Kommunens finansielle risiko
- Hvordan aktiva og passiva er sammensatt
- Markedsverdi for aktiva, både samlet og for hver gruppe av aktiva
- Verdi for passiva og verdi av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i kommunens finansielle risiko
- Aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
- Avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen

9.4 Ordliste

Begrep	Definisjon
Anslag på årlig rentekostnad	Er et oppdatert anslag på kommunens rentekostnad for samlet gjeld. Estimater består av påløpte rentekostnader frem til rapporteringstidspunktet og estimerte rentekostnad for gjenstående måneder av året for samlet gjeld.
Avdrag på lån	Kommuneloven stiller krav til avdragsnivå på investeringer. Rapporten viser kommunens budsjetterte avdrag inneværende år og kommunens lovpålagte minimumsavdrag.
Avkastning, langsiktig aktiva	Er et oppdatert anslag på kommunens avkastning på langsiktig aktiva. Avkastningen er summen av renteinntekter, verdistigning på aksjer og utbytte. Kommunens langsiktige aktiva skal være definert i finansreglement. Se også renter på kortsiktig likviditet.
Avkastning til nå	Avkastning på kommunens langsiktige aktiva på rapporteringstidspunktet. Se avkastning, langsiktig aktiva.
Budsjettert avkastning	Er budsjettert avkastning på kommunens langsiktige aktiva. Budsjetterte avkastning i år er det som er lagt til grunn i årets budsjett. Se avkastning langsiktig aktiva.
Budsjetterte renteinntekter i år	Er budsjetterte renteinntekter på kommunens kortsiktig aktiva. Dvs. renteinntekter på aktiva som ikke er vedtatt som langsiktig aktiva.
Bundne driftsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne driftsfond er som regel ubrukte tilskudd til bestemte formål.
Bundne investeringsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne investeringsfond er knyttet bestemte fremtidig investering som ikke kan omdisponeres til andre formål.
Disposisjonsfond	Avsetninger som kommunestyret kan disponere fritt. Midler på disposisjonsfond stammer fra tidligere års overskudd og er ment som en buffer mot uforutsette kostnader eller inntektssvikt. Midler som er vedtatt forvaltet som langsiktig aktiva er ikke en del av kommunens ledige likviditet.
Egne rentebetingelser	Rentebetingelser på kommunens gjeld vektet ut fra lånets størrelse
- Flytende lån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med flytende rente
- Fastrentelån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med fast rente
- Rentebytteavtaler	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på rentebytteavtaler
- Gjennomsnittsrente	- Viser kommunens gjennomsnittlige rente p.a. som et veid gjennomsnitt av flytende lån, fastrentelån og rentebytteavtaler

Begrep	Definisjon
Fast rente	Gjelder rente med bindingstid. Beregningen tar utgangspunkt i rente på lån med rentebinding over 1 år og alle avtaler om rentesikring (uavhengig av gjenstående bindingstid). Lån med rentebinding under 1 år er definert som flytende rente. Se Flytende rente
Flytende rente	Renter på alle lån uten rentebinding eller lån med rentebinding der gjenstående løpetid er under ett år. Alle lån med p.t. betingelser og nibor-lån er definert som flytende rente. Ingen rentebytteavtaler er definert som flytende rente.
Frie inntekter	Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om vel 75 pst. av kommunens samlede inntekter (inkl. momskompensasjon).
Gjeld som belaster kommunekassen	Er Samlet gjeld med fradrag for ubrukte låne og lån hvor renten finansieres av andre kilder enn kommunekassen.
Gjennomsnittlig rente	Gjennomsnittlig rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av rentesatser på lån og rentesatser på finansielle instrumenter.
Gjenstående løpetid	Den tiden som står igjen før lånet skal være innfridd eller nedbetalt i henhold til låneavtalen.
Husbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er boligpolitisk. Kommunens lån i Husbanken er ofte knyttet til videre utlån av Startlån til førstegangsetablerere.
KLP	Norges største pensjonsselskap. Eid av kommuner, helseforetak og andre med offentlig tjenstepensjon i selskapet. Tilbyr lån til offentlig eid virksomhet og andre som utfører offentlige tjenester.
Kommunalbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er å sikre kommunesektoren stabil og rimelig finansiering.
Kredittmargin	Rentepåslag långiver har på markedsrentene.
Langsiktig aktiva	Kommunens langsiktige finansielle aktiva skal være angitt i kommunens finansreglement.
Ledig likviditet	All aktiva som kommunestyret ikke har definert som langsiktig aktiva
Lengde på faste renter	Gjennomsnittlig rentebinding på lån med faste renter og rentesikringsavtaler og sier noe om forutsigbarheten på kommunens faste renter. Rentebindingsperioden for hver enkelt avtale vektes i forhold til summen av alle fastrenteavtalene.
Likviditetsutvikling	Viser faktisk likviditetsutvikling og beste anslag på likviditet gjennom året.
Løpetid på lån	Angir nedbetalingstid på samlet gjeld. Nedbetalingstid er normalt i samsvar med investeringens levetid. I senere år er det blitt mer vanlig med kortere løpetid. Lånet må da refinansieres før investeringen er nedbetalt. Refinansieringsrisiko gjør at Kommunen derfor skal rapportere alle lån som må refinansieres innen de kommende 12 måneder.
Lån med rentedekning	Lån hvor rentekostnader er eksternfinansiert: a) alle lån med rentekompensasjon fra staten b) alle startlån og andre lån kommunen har lånt ut videre c) alle lån knyttet til vann, avløp og renovasjon (VARF-området)

Begrep	Definisjon
Lån med rentekompensasjon fra staten	For å stimulere til rehabilitering og nybygg av skoler og svømmeanlegg, samt sikring og bevaring av kirkebygg mv. yter staten rentekompensasjon for påløpte kostnader til prosjektet. Ordningen med rentekompensasjon til skoler og svømmehaller ble avsluttet i 2016 og utfases over en 8 års periode.
Lån som belaster kommunekassen	Samlede lån fratrasket videre utlån, ubrukte lånemidler og lån finansiert gjennom kommunale avgifter (vann, avløp og renovasjon mv).
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	Lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder. Er ofte avdragsfrie lån som inngår i en portefølje av lån med ulike løpetider.
Lån til vann, avløp og renovasjon	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet. Rentekostnader dekkes av brukerbetaling fra innbyggerne
Markedsrente	Generelt uttrykk for rentenivået med ulike løpetider i markedet.
- Norges Banks styringsrente	Fastsettes av Norges Bank og er renten som banker får på innskudd i Norges Bank over natten
- 3 mnd. Nibor	Norwegian Interbank Offered Rate. Renten norske banker betaler for å låne seg imellom.
- 5 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 5 års faste rente eksklusiv kreditmargin
- 10 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 10 års faste rente eksklusiv kreditmargin
Markedsverdi	Beløpet markedet er villig til å betale for et verdipapir
Minimumsavdrag	Kommuneloven stiller krav til laveste avdragsnivå på lån. Summen av alle lovpålagte avdrag utgjør kommunens årlige minimumsavdrag. Budsjettert avdrag må minst være på nivå med kommunens minimumsavdrag.
Netto gjeld	Kommunens samlede innlån fratrasket videre utlån og ubrukte lånemidler.
Netto gjeld pr. innbygger	Netto gjeld delt på antall innbyggere i kommunen.
Obligasjoner, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid over 1 år og avtalt årlig rente. Dette kan være enkeltstående obligasjoner eller plassering i et obligasjonsfond.
Obligasjoner, gjeld	Et lån kommunen tar opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev som noteres på Oslo børs. Obligasjoner er vanligvis et lån med fast rente som har løpetid på minst ett år.
Pengemarked, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid under 1 år. Dette kan være enkeltstående sertifikater eller plassering i et pengemarkedsfond.
Rentebinding	Avtalt bindingstid på renten.
Rentebytteavtaler	Avtale om fast rente uten at det er knyttet et lån til avtalen. Er et alternativ til lån med faste renter og er vanlig å knytte opp til lån med flytende rente. Rentebytteavtaler er et fleksibelt verktøy for å sikre at kommunens andel med faste renter er i tråd med kommunens finansreglement.
Samlet gjeld	Kommunens totale innlån, eksklusive eventuelle pensjonsforpliktelser.
Samlet likviditet	Den likviditeten som kommunen har til disposisjon
Sertifikater, gjeld	Lån som kommunen kan ta opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev notert på Oslo børs. Sertifikater er et kortsiktig avdragsfritt lån som har en løpetid fra 3 måneder til 12 måneder.

Begrep	Definisjon
Stresstest (1 pst)	Viser økonomiske konsekvenser ved en økning i rentenivået.
Stresstest av «Netto gjeld med renterisiko» (1 pst.)	Testen viser økning i netto rentekostnader hvis renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i kommunens samlede gjeld fratrasket «lån med rentedekning», «kommunens ledig likviditet (penger på konto, men ikke langsiktig aktiva)» og «lån med faste renter».
Stresstest av gjeld som belaster kommunekassen	Testen viser økning av rentekostnad som belaster kommunekassen dersom renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i gjeld som belaster kommunekassen korrigert for lån med faste renter.
Ubrukte lånemidler	Midler som står på bankkonto i påvente av en investering / forbruk.
Ubundne investeringsfond	Er avsetninger som kommunestyret kan disponere til investeringsformål. Midler på ubundne investeringsfond kan ikke disponeres til drift.
VARFS-formål	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet (vann, avløp, renovasjon, feiing og slam).
Vektet	Betyr at en tar hensyn til størrelsen på lånet (store lån teller mer enn små lån).
Vektet løpetid på lån	Uttrykk for gjennomsnittlig nedbetalingstid på låneporteføljen. Benevnes også som durasjon. Se definisjon Vektet.
Vektet rentebinding	Uttrykk for gjennomsnittlig bindingstid på renten og renteinstrumenter (rentebytteavtaler). Benevnes også som durasjon på rentebindingen. Se definisjon Vektet.
Videre utlån	Lån som kommunen har tatt opp for videre utlån til personer og virksomheter utenfor kommunen. Gjelder bl.a. startlån og lån til kommunale selskaper.
Øvrig likviditet	Gir et bilde av kommunens likviditet fratrasket fondsavsetninger og ubrukte lånemidler. Dersom Øvrig likviditet er negativ finansieres løpende betalingsforpliktelser av fondsavsetninger, ubrukte lånemidler, kassekreditt eller lån fra kommunens langsiktige aktiva.

9.5 Disclaimer

Finansrapporten er utarbeidet på bakgrunn av innrapporterte tall fra kommunen. SpareBank 1 gir derfor ingen garantier for at innholdet i rapporten er riktig. Det tas forbehold om at Finansrapporten kan inneholde tekniske unøyaktigheter eller feil. Rapporten kan inneholde mangler i forhold til forskriftens krav. SpareBank 1 fraskriver seg ethvert ansvar for eventuelle handlinger kommunen måtte foreta seg på bakgrunn av informasjon i Finansrapporten.

Til kommunestyret i Giske kommune

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Kommunedirektøren

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Uttale om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Giske kommunes årsregnskap som viser eit netto driftsresultat på 33 028 938. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2021, oversikt over løyvingar til drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, samt notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining:

- oppfyller årsrekneskapen gjeldande lovkrav, og
- gir årsrekneskapen ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunekassa per 31. desember 2021, og av resultatet for rekneskapsåret avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta "Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen". Vi er uavhengige av kommunen, slik det er krav om i lov og forskrift, og har etterlevd dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Innhenta revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkeleg og føremålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Årsmeldinga og anna ytterlegare informasjon

Kommunedirektøren er ansvarleg for informasjonen i årsmeldinga og den ytterlegare informasjonen som er publisert saman med årsrekneskapen. Ytterlegare informasjon omfattar den lovbestemte årsmeldinga og anna informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsrekneskapen ovanfor dekkjer verken informasjonen i årsmeldinga eller annan ytterlegare informasjon.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lese årsmeldinga og anna ytterlegare informasjon. Føremålet er å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom årsmeldinga, anna ytterlegare informasjon og årsrekneskapen og den kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen av årsrekneskapen, eller om informasjonen i årsmeldinga og anna ytterlegare informasjon elles tilsynelatande er vesentleg feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsmeldinga eller anna ytterlegare informasjon tilsynelatande er vesentleg feil. Vi har ikkje noko å rapportere om det.

Ut frå kunnskapen vi har opparbeidd oss i revisjonen, meiner vi at årsmeldinga

- inneheld dei opplysningane som skal vere med etter gjeldande lovkrav, og
- at opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Vi viser elles til avsnittet «Konklusjon om årsmeldinga» og «Uttale om forklaring for vesentlege budsjettavvik» under vår uttale om andre lovmessige krav.

Kommunedirektøren sitt ansvar for årsrekneskapen

Kommunedirektøren er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med kommunelovas regler og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg. Kommunedirektøren er også ansvarleg for slik intern kontroll han/ho finn naudsynt for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ei høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom den åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser, kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar, basert på årsrekneskapen.

For meir omtale av revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen, sjå www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1.

Uttale om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar, i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Uttale om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Vi har utført eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit, knytt til Giske kommune si forklaring for vesentlege budsjettavvik, enten det skuldast beløpsmessige avvik eller avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Konklusjon

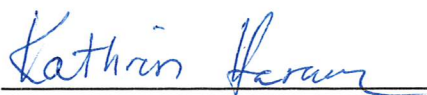
Basert på dei utførte handlingane og innhenta bevis, er vi ikkje blitt kjende med forhold som gjev grunn til å tru at årsmeldinga ikkje gir dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik.

Kommunedirektøren sitt ansvar for å forklare budsjettavvik og revisor sine oppgaver og plikter knytta til uttale om budsjettavvik

For meir omtale av Kommunedirektørens ansvar for forklaring til budsjettavvik og revisor sine oppgaver og plikter ved fråsegn om forklaringa til vesentlege budsjettavvik vises det til www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1.

Ålesund, 5. april 2022

Møre og Romsdal Revisjon SA

Kathrin Haram

oppdragsansvarlig revisor

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 14/22	Giske kontrollutval	19.04.2022

Revidert prosjektplan forvaltningsrevisjon ressursbruk i grunnskuleopplæringa Giske kommune

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner plan for forvaltningsrevisjon ressursbruk i grunnskuleopplæringa Giske kommune (alt 1. eller alt 2.), med den framdriftsplan og ressursbruk som er skissert.

Utvalet ber sekretariatet kvalitetssikre at dei moment som kom fram i møtet vert tatt inn i prosjektskissa.

Kontrollutvalet ber om at forvaltningsrevisor held kontrollutvalet v/sekretariatet informert undervegs og at utvalet vert orientert om der er trong for vesentlege endringar i prosjektet.

Bakgrunn:

Kontrollutvalet valde i møtet 06.04.2022 å utsette behandling av prosjektplan forvaltningsrevisjon 2022, for å få eit breiare kunnskapsgrunnlag.

Kontrollutvalet fekk i møtet ei orientering frå kommunalsjef oppvekst som gav nyttig informasjon, samt at ein vart kjent med innhaldet i KS-konsulentent sin rapport frå analyse og samanlikning av grunnskulen i Giske.

Denne rapporten frå KS-konsulenten samt Utdanningsdirektoratet sin veileidar for spesialundervisning vart sendt ut til kontrollutvalet saman med protokollen frå møtet 06.04.2022 og vert difor ikkje lagt ved her.

Vurdering:

Forvaltningsrevisor har laga eit alternativ 2 som forslag til prosjektskisse der dette med spesialundervisning får ein tydelegare plass, samtidig som ein unngår å sjå på eksakt det same som Statsforvaltaren har dekt i sitt tilsyn og KS-konsulentent har peika på i sin rapport.

Kontrollutvalet bør i møtet 19.04.2022 drøfte om denne skissa betre svarer ut det kontrollutvalet ynskjer å sjå nærare på, og som gjev meirverdi for kommunestyret ut over det Statsforvaltaren peikar på i sitt tilsyn og KS-konsulenten har omtalt i sin rapport.

Det er i denne fasa av bestillinga at kontrollutvalet og revisor skal bli einige om kva problemstillingar ein ynskjer å sjå nærare på gjennom ein forvaltningsrevisjon.

Vedlegg

Alternativ 1 Prosjektplan - ressursbruk i grunnskuleopplæringa - intensivundervisning - Giske kommune

Alternativ 2 Prosjektplan - ressursbruk innan grunnskuleopplæringa - spesialundervisning - Giske kommune

Sak 09/22 Prosjektplan forvaltningsrevisjon Giske kommune

Stadfesting av oppdragsansvarleg forvaltningsrevisor sitt sjølvstende - Giske kommune

PROSJEKTPLAN

GISKE KOMMUNE

Alt 1 Ressursbruk i grunnskoleopplæringa

Mars - 2022

BESTILLING

Giske kontrollutval gjorde følgende vedtak i sitt møte 09.02.2022 – i sak 04/22:

Giske kontrollutval bestiller ei skisse til prosjektplan for forvaltningsrevisjon 2022, innan ressursbruk i grunnskuleopplæringa. Skissa må innehalde forslag til problemstillingar i tråd med kontrollutvalet sine innspel i dette møtet, overslag på bruk av ressursar og framdriftsplan. Kontrollutvalet bed om at skissa vert lagt fram i kontrollutvalet sitt neste møte 6.april 2022.

BAKGRUNN

Barn og unge er eit viktig område i Giske kommune sin Handlings- og økonomiplan 2022-2025. Ein viktig del av dette arbeidet rettar seg mot arbeid som skal fange opp og redusere behovet for spesialundervisning i seinare skolegang. Statsforvaltar har hausten 2021 gjennomført tilsyn på tema spesialundervisning i kommunen, og kommunen har fått frist til 10. mai 2022 med å lukke avvik på området.

I kommunestyret sin sak 009/22 «Orienteringssak oppvekst, pålegg om retting av lærarnorm Giske ungdomsskole og Valderøy barneskule» blir det sagt følgjande:

«KS-konsulent er i gang med å vurdere den økonomiske fordelinga mellom skolane og vil også sjå på handlingsrommet skolen kan ha for å kunne samordne spesialundervisninga i større grad.»

Det er to pågåande arbeid knytt til område spesialundervisning i Giske kommune i 2022. I Tilstandsrapport for grunnskulen i Giske kommune – skuleåret 2020-21, står følgjande:

Manglande oppfylling av lærarnormen har gått ut over tidleg innsats både i begynneropplæringa og på ungdomstrinnet, så det er grunn til å tru at dette har redusert læringsutbyttet til elevane.

Skolane skal sørge for at elevar på 1. til 4. årstrinn som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning, raskt skal få tilbod om intensiv opplæring, og er heimla i opplæringslova § 1-4. Slik intensiv opplæring er ein del av den ordinære opplæringa. Det er ein forutsetning at elevar som mottok intensiv opplæring ikkje skal ha avvik frå kompetansemåla i læreplanverket. Elevane skal bli i stand til å følgje den alminnelege progresjon i undervisninga gjennom den tidlege innsatsen på 1. til 4. årstrinn. Slik intensiv opplæring kan altså bidra til at elevar raskt skal få egna støtte og opplæring når problemet

oppstår, slik at problemet ikkje skal få moglegheit til å utvikle seg vidare til eit behov for spesialundervisning.

Dersom skolen ikkje innan rimeleg tid ser noko positive effekt av den intensive opplæringa som tilseier at eleven vil kunne følgje forventa progresjon, må skolen vurdere om det er behov for å endre opplegget, eller om eleven vil trenge spesialundervisning

I Giske kommune sin Tilstandsrapport for grunnskulen i Giske kommune – skuleåret 2020-21, blir det også skreve:

Dei økonomiske rammene har gjort at vi ikkje har oppfylt lærarnorma og at elevane ikkje har fått opplæring fullt ut etter lov og føresegn.

Ei forutsetning for at kravet om rask og egna intensiv opplæring skal fungere etter intensjonen, er at skolane har tilstrekkeleg med ressursar tilgjengeleg. Skolane må ha nødvendig kompetanse. Det kjem klart fram i opplæringslova § 10-1 om Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag:

Den som skal tilsetjast i undervisningsstilling i grunnskolen og i den vidaregåande skolen, skal ha relevant fagleg og pedagogisk kompetanse.

Kommunen skal altså sørgje for å ha undervisningspersonale som oppfylle kompetansekrava for undervisning i grunnskulen. I tillegg må nødvendige lærarressursar stillast til rådighet for å kunne oppfylle loven sitt krav.

Det krevst også god kommunikasjon mellom den enkelte skolen og det ansvarlege nivået i kommunen for å kunne sørgje for at elevane sine rettar blir oppfylgde.

PROBLEMSTILLINGAR

- Tilbyr Giske kommune tilpassa opplæring i ordinær undervisning i tråd med opplæringslova og tilrådingar på området?
 - Har Giske kommune – både på skuleeigarnivå og på skulenivå, rutine for å sikre at elevane på 1.-4. trinn som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving og rekning, får intensivopplæring?
 - Blir denne intensive opplæringa organisert etter regelverket?
 - Har skulane ein plan for foreldresamarbeid i slike saker?
 - Mottek elevane ved skulane i Giske kommune undervegs-vurdering i faga?
 - Gjennomfører kommunen dei overordna vurderingane av opplæringstilbodet som kommunen jamleg skal gjennomføre: utarbeiding

av årleg tilstandsrapport, gjennomføring av elevundersøkingar og deltaking i dei nasjonale prøvane, inkludert etterarbeid av slike, jf. § 13-3e i Opplæringslova? Blir elevane involvert i denne vurderinga?

- Har Giske kommune undervisningspersonale som oppfyller kompetansekrava for undervisning i grunnskulen?

KJELDER TIL REVISJONSKRITERIUM

Revisjonskriterium er krav eller forventningar som vi vurderer funna i undersøkinga opp mot. Revisjonskriterium skal vere grunnlagt i, eller greidd ut frå autoritative kjelder innan det reviderte området, som til dømes lover, føreskrifter, politiske vedtak, retningslinjer, mål, føringar med meir.

I dette prosjektet vil det vere naturleg å leggje følgjande hovudkjelder til grunn for å kunne utleie revisjonskriterium:

- Opplæringslova
- Forskrift til opplæringslova
- Rettleiar frå Utdanningsdirektoratet: «Intensivopplæring for elever frå 1.-4. trinn»
- Rettleiar frå Utdanningsdirektoratet: «Spesialundervisning»
- Overordna dokumenter knytt til Giske kommune sitt grunnskuleområde (til dømes oppvekstplan, skoleeigarstrategi og andre styringsdokument)
- Kvalitetsplan for oppvekst i Giske kommune 2018-2021
- Giske kommune sine prosedyre på området – både på skuleigarnivå og på skulenivå
- Tilstandsrapportar for grunnskolen i Giske for åra 2019, 2020 og 2021
- Utskrifter av resultat frå nasjonale prøver gjennomført på 5., 8. og 9. årstrinn i skoleårene 19/20 og 20/21.
- Prosedyre for etterarbeid med resultat av nasjonale prøver på ulike årstrinn
- Utskrifter av resultat frå gjennomførte elevundersøkingar 2019, 2020 og 2021.
- Giske kommune si rapportering til Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) 2019, 2020 og 2021

I opplæringslova § 1-4 står det:

På 1. til 4. årstrinn skal skolen sørgje for at elevar som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skrivning eller rekning, raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventa

progresjon blir nådd. Om omsynet til eleven sitt beste talar for det, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning.

Ferdigheiter i lesing, skriving og rekning er viktig for den framtidige læringa og meistringa til eleven. Disse ferdigheitene er viktige seinare i arbeids- og samfunnslivet. Dersom det ikkje blir satt i verk tiltak tidleg i opplæringsløpet, blir forskjellane i læringsutbytte mellom elevane forsterka – og dei blir større utover i opplæringsløpet. God og kompetent hjelp så tidleg som mogleg vil vere god ressursutnytting.

Intensiv opplæring er meint å vere ein del av den ordinære tilpassa opplæringa. Det skal vere ein kortvarig og målretta innsats frå skulen i lesing, skriving eller rekning for elevane som har behov for det. Målet er at elever som treng det, raskt skal få egna støtte og oppfølging slik at problema ikkje får moglegheit til å utvikle og forsterke seg vidare i opplæringsløpet.

Om intensivopplæringa blir organisert som eineundervisning, skal eleven gi sitt syn på saken, jf. barnekonvensjonen art. 3 at eit barn som er i stand til å danne seg eigne synspunkt, skal ha rett til å gje uttrykk for synspunkta i alle forhold som gjelder barnet. Synspunkta til barnet skal bli tillagt vekt i samsvar med alder og modnad.

Eit viktig verkemiddel for å fremme læring og tilpasse opplæringa, er undervegsvurdering, jf. forskrift til opplæringslova § 3-10 første ledd. Av forskrift til opplæringslova § 3-2 første ledd følger det at alle elever har rett til slik vurdering. Vurderinga kan formidlast munnleg eller skriftleg, og den skal brukst til å vurdere om den einskilde elev har tilfredsstillande utbytte av opplæringa/undervisninga.

Opplæringa i grunnskolen skal, jf. forskrift til opplæringslova § 1-1, vere i samsvar med Kunnskapsløftet 2020. Læreplanverket skal styre innhaldet i opplæringa og består av:

- ein overordna del
- plan for fag- og timefordeling
- læreplanar for det enkelte fag

I den overordna delen av Læreplanverket er tilpassa opplæring eit grunnleggjande prinsipp som skal vere styrande for skolane sin praksis. I læreplanane for de enkelte fag inngår blant anna kompetansemål knytt til det enkelte trinn. Gjennom opplæringslova § 13-3e skal kommunen sørgje for at skolane jamleg vurdere i kva grad organiseringa, tilrettelegginga og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei måla som er fastsett i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Elevane skal involverast i denne vurderinga. Det overordna ansvaret for at den type vurderingar som opplæringslova § 13-3e føreskriv, blir gjennomført, er etter kommunelova § 25-1 kommunedirektøren sitt ansvar.

I opplæringslova § 10-1 står det at den som skal tilsettest i undervisningsstilling i grunnskulen, skal ha relevant fagleg og pedagogisk kompetanse. Av § 10-2 følgjer det at tilsette som skal undervise, må ha relevant kompetanse i dei faga de skal undervise i. Det følgjer av same bestemming, tredje ledd, at kravet om relevant kompetanse ikkje gjeld for undervisningspersonale som er tilsett på vilkår om at dei fullfører relevant utdanning (som føre til at dei oppfylle kompetansekrav forbundet med stillinga).

For småtrinnet (1.-4. trinn) og mellomtrinnet (5.-7. trinn) ligg det føre det bestemte krav om universitets- eller høgskoleutdanning (førskolelærer, barnehagelærer, grunnskolelærer mv.) av eit visst omfang. For undervisning i norsk, samisk, norsk teiknspråk, matematikk eller engelsk er det med enkelte unntak, krav om minimum 30 studiepoeng (tilsvarande eit halvt års fulltidsstudium) med direkte relevans for faget/faga den enkelte underviser i.

METODE

Intervju med tilsette i kommunen (Kommunalsjef oppvekst, Rektor Giske skule, Rektor Godøy skule, Rektor Valderøy barneskule og Rektor Vigra skule).

Dokumentanalyse:

Ved vurdering av undervegs-vurdering, vil revisor foreta eit utval for stikkprøvar. Revisor vil be rektor å velje namn frå klasseliste og be om å få sjå eventuell dokumentasjon på undervegs-vurderingar av desse - med bakgrunn i rektor sin beskriving av skolen sin vurderingspraksis. Resultata frå slike stikkprøver gir ikkje grunnlag for sikker «generalisering» frå dei aktuelle elevane til alle skolens elevar. Tatt i betraktning at representantar frå skolane får styre utvalet av elevar vurderingsarbeidet skulle dokumenterast for, vil likevel resultata av stikkprøvene gi indikasjonar på om skolane generelt gir elevane undervegs-vurderingar.

Dei meir overordna vurderingane av grunnskuletilbodet sin kvalitet, vil vere basert på samtale med rektor samt dokumentanalyse av fleire relevante dokument, jf. kjelde til revisjonskriterier.

Forvaltningsrevisjonen utførast i høve til god kommunal revisjonsskikk. Gjeldande standard for forvaltningsrevisjon er RSK 001 utarbeida av Norges Kommunerevisorforbund.

PROSJEKTGRUPPE OG TIMEANSLAG

NAVN	TITTEL
Kurt Løvoll	Oppdragsansvarleg
Anne Kristin Bryne	Forvaltningsrevisor

Vi anslår at prosjektet kan gjennomførast på 275 timer. Timeanslaget inneheld utarbeiding av avgrensa og spissa problemstillingar ut frå prosjektplan, datainnsamling og analyse, samt utarbeiding og kvalitetssikring av rapport. Estimert timebruk omfattar også presentasjon av ferdig rapport for kontrollutvalet.

FRAMDRIFTSPLAN

AKTIVITET	PLANLAGD UTFØRT
Prosjektplan i kontrollutvalet	06.04.2022
Oppstartsbrev og møte med kommunedirektør	April 2022
Datainnsamling	Mai - juni 2022
Arbeid med rapport	August 2022
Høyringsperiode	September 2022
Planlagt levert ferdig rapport	15.10.2022

For å kunne gjennomføre prosjektet innan fristen og med stipulert timebruk er det nødvendig at kommunen sender over etterspurt dokumentasjon innan dei fristar som blir satt. I tillegg er vi avhengig av at utvalde personar stiller til intervju og verifiserer referat innan rimeleg tid.

UAVHENGIGHEIT

Som vedlegg ligg erklæring om uavhengigheit frå oppdragsansvarleg revisor. Oppdragsansvarleg revisor har henta inn tilsvarande erklæringar frå revisjonsteamet, og har også ansvar for å gjere dette dersom det blir nødvendig at andre i Møre og Romsdal Revisjon SA blir involvert i arbeidet.

PROSJEKTPLAN

GISKE KOMMUNE

Alt. 2 Ressurs og kvalitet i grunnskulen

April - 2022

BESTILLING

Giske kontrollutval gjorde følgende vedtak i sitt møte 09.02.2022 – i sak 04/22:

Giske kontrollutval bestiller ei skisse til prosjektplan for forvaltningsrevisjon 2022, innan ressursbruk i grunnskuleopplæringa. Skissa må innehalde forslag til problemstillingar i tråd med kontrollutvalet sine innspel i dette møtet, overslag på bruk av ressursar og framdriftsplan. Kontrollutvalet bed om at skissa vert lagt fram i kontrollutvalet sitt neste møte 6.april 2022.

BAKGRUNN

Kontrollutvalet har vore opptekne av spesialundervisninga i kommunen.

Elever som ikkje har eller kan få tilfredsstillande utbytte av den ordinære opplæringa, har rett til spesialundervisning. Kommunen har ansvaret for elevane i grunnskulen får oppfylt sin rett til spesialundervisning.

Ei sentral retningslinje i forbindelse med spesialundervisning er likeverdsprinsippet. Dette prinsippet inneber at elever med rett til spesialundervisning skal ha eit opplæringstilbod som er likeverdig med tilbode andre elevar får. Dette prinsippet har konsekvensar for vurderinga av kva for eit opplæringstilbod ein elev skal ha. Spesialundervisninga er likeverdig når ein elev med spesielle opplæringsbehov får dei same moglegheitene for å nå måla som andre elevar har for å realisere sine mål innanfor det ordinære tilbode.

Saksgangen for spesialundervisning kan deles opp i seks fasar:

1. Ordinær opplæring - bekymringsfasen
2. Tilvising til PP- tenesta
3. Sakkyndig vurdering av elevens behov
4. Vedtaksfasen
5. Planlegging og gjennomføring
6. Evaluering og vegen vidare

Om fase 1 – ordinær opplæring:

Skolen prøver ut nye tiltak. Læraren kartlegg, vurderer, justerer og prøver ut tiltaka. Tiltaka ligg innanfor skulen sin eige organisering, og dermed innanfor ordinær opplæring.

Skolane skal sørgje for at elevar på 1. til 4. årstrinn som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning, raskt skal få tilbod om intensiv opplæring, og er heimla i opplæringslova § 1-4. Slik intensiv opplæring er ein del av den ordinære opplæringa. Det er ein forutsetning at elevar som mottek intensiv opplæring ikkje skal ha avvik frå kompetansemåla i læreplanverket. Elevane skal bli i stand til å følgje den alminnelege progresjon i undervisninga gjennom den tidlege innsatsen på 1. til 4. årstrinn. Slik intensiv

opplæring kan altså bidra til at elever raskt skal få egna støtte og opplæring når problemet oppstår, slik at problemet ikkje skal få moglegheit til å utvikle seg vidare til eit behov for spesialundervisning.

Dersom skolen ikkje innan rimeleg tid ser noko positive effekt av den intensive opplæringa som tilseier at eleven vil kunne følgje forventa progresjon, må skolen vurdere om det er behov for å endre opplegget, eller om eleven vil trenge spesialundervisning.

Lærer melder frå til rektor, som så avgjer om eleven skal tilvisast til PP-tenesta eller ikkje.

Dersom skolen konkluderer med å sende saken til PP-tenesta for å vurdere elevens behov for spesialundervisning (sakkyndig vurdering) bør det leggjast med ei beskriving der skolen si vurdering framkjem. Skolen bør grunngi av kva årsak dei mena at eleven ikkje kan få tilfredsstillande utbytte i det ordinære opplæringstilbodet.

Om fase 2 – tilvising til PP- tjenesten

Før det blir gjort sakkunnig vurdering og før det blir gjort vedtak om å setje i gang spesialundervisning, skal det innhentast samtykke frå eleven eller frå foreldra.

Tilvisinga til PP-tjenesten bør være skriftlig. Mange skoleeiere har laget egne rutiner for tilvising til PP-tjenesten. Som en del av rutinene har mange skoleeiere valgt å bruke et tilvisingsskjema.

Det er ingen regler for korleis tilvisinga av elever skal skje. Skuleeigar står fritt til å finne frem til den mest tenlege prosedyra innanfor de rammene som opplæringslova gir.

Skuleeigar har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene blir følgde.

I tilvisinga bør skolen legge ved en beskriving av skolens kartlegging, iverksatte tiltak for å tilpasse opplæringen og evaluering av disse tiltakene.

Fase 3 – sakkunnig vurdering av elevens behov

PP-tenesta gjer ei utgreiing og gir e i tilråding til skolen om eleven har behov for spesialundervisning eller ikkje. Den sakkunnige vurderinga er ikkje bindande, men er en rådgivande utsegn til den som skal fatte enkeltvedtaket.

Føresette og eleven skal involverast i alle deler av prosessen. PP-tenesta har plikt til å rådføre seg med eleven/føresette i arbeidet med å utforme tilbod om spesialundervisning og skal legge stor vekt på synspunkta deira.

Den sakkunnige vurderinga har to hovudelement; utgreiing og tilråding.

Utgreiinga skal vise om eleven har behov for spesialundervisning, kva eleven sine vanskar er og kvifor eleven ikkje får tilfredsstillande utbytte av opplæringa.

Tilrådinga (anbefalinga) skal gi skolen informasjon om kva for eit opplæringstilbod PP-tenesta meiner vil gi eleven et forsvarleg opplæringstilbod.

Som *minstekrav* skal den sakkunnig vurderinga innehalde PP-tenesta si vurdering av:

- Elevens utbytte av den ordinære opplæringa
- Elevens lærevanskar og andre forhold som er viktig for opplæringa
- Elevens realistiske opplæringsmål
- Elevens mogelegheiter i ein ordinær opplæring
- Opplæring som gir et forsvarleg opplæringstilbod

Fase 4 – vedtak

Det er skuleeigar som har myndigheit til å fatte enkeltvedtak om spesialundervisning. Skuleeigar kan delegere myndigheiten til rektor, eventuelt til ein anna leiar ved skolen,. Delegeringa må alltid vere forsvarleg. Dette betyr at skuleeigar har eit ansvar å sikre at den som har fått delegert myndigheit til seg, har nødvendige kompetanse til å fatte enkeltvedtak.

Det er alltid skuleeigar som har det overordna ansvaret. Skuleeigar må derfor sørge for å ha eit forsvarleg system slik at krava i opplæringslova og forskrifter følgast.

Det skal vere eit enkeltvedtak om spesialundervisning.

Dersom spesialundervisning innvilgast, må enkeltvedtaket ta stilling til kva som er et forsvarleg tilbod for eleven.

Fase 5 – planlegging og gjennomføring

Startar når skolen har gjort eit enkeltvedtak som gir eleven rett til spesialundervisning. Planleggingsfasen omhandlar blant annet utforming av individuell opplæringsplan (IOP).

Fase 6 – evaluering og vegen vidare

Denne fasen består i at skolen vurderer elevens utvikling og korleis elevens opplæringstilbod fungerer. Grunnlaget for vurderinga er årsrapporten og IOP.

AVGRENSINGAR

Statsforvaltar i Møre og Romsdal gjennomførte tilsyn med Giske kommune og Valderøy barneskule hausten 2021. Temaet for tilsynet var skulen sitt ansvar for å planlegge, gjennomføre og følgje opp spesialundervisninga. Formålet med tilsynet var å undersøke om skulen oppfyller krava i regelverket som gjeld planlegging, gjennomføring og oppfølging av spesialundervisninga.

Statsforvaltar gjorde vedtak med pålegg om retting. Kommunen har rettefrist til 10. mai 2022.

Denne forvaltningsrevisjonen vil derfor ikkje gå inn på fase 5 og fase 6 i spesialundervisninga.

I kommunestyret sin sak 009/22 «Orienteringssak oppvekst, pålegg om retting av lærarnorm Giske ungdomsskule og Valderøy barneskule» blir det sagt følgjande:

«KS-konsulent er i gang med å vurdere den økonomiske fordelinga mellom skolane og vil også sjå på handlingsrommet skolen kan ha for å kunne samordne spesialundervisninga i større grad.»

Denne forvaltningsrevisjonen vil derfor ikkje omhandle de økonomiske sidene ved spesialundervisning i kommunen.

Hovudfokus vil bli lagt på følgjande:

1. Ordinær opplæring - bekymringsfasen
2. Tilvising til PP-tjenesten
3. Sakkyndig vurdering av eleven sitt behov
4. Vedtaksfasen

En forvaltningsrevisjon blir gjennomført innan en avgrensa tidsperiode, og vi kan kun gå god for våre funn på gjennomføringstidspunktet.

PROBLEMSTILLINGAR

Fase 1:

Skolen si plikt til å vurdere elevens utbytte av opplæringa:

- Har Giske kommune – både på skuleeigarnivå og på skulenivå, rutine for å sikre at elevane på 1.-4. trinn som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving og rekning, får intensivopplæring?
- Blir denne intensive opplæringa organisert etter regelverket?
- Har skulane prosedyre for korleis dei vurderer elevane sitt utbytte av den ordinære opplæringa?

Fase 2:

- Har skulane prosedyre for å innhente samtykke frå føresette eller eleven sjølv før ein elev tilvisast til PPT? Har kommunen eit samtykkeskjema som er likt for alle skulane i kommunen?
- Legg skule til rette for at elevane får moglegheit til å uttale seg i saken og si meininga si frå dei er 7 år?
- Har skulane prosedyre for tilvising av ein elev til PPT?
 - Likt tilvisingsskjema for alle skulane?
 - Kjem det fram av skjema ei beskriving av skulane si kartlegging, iverksette tiltak for å tilpasse opplæringa og evaluering av dei?
 - Får føresette kopi av tilvisinga?

Fase 3:

- Har skulane og PPT prosedyre for dialog, slik PPT kan vurdere om eleven får eit tilfredsstillande utbytte av den ordinære opplæringa og får vite korleis denne opplæringa fungerer?
- Har PPT prosedyre for samarbeid med føresette, og korleis dei skal legge vekt på deira synspunkt?
- Får føresette kopi av den sakkunnige vurderinga?

- Har PPT ein mal for å utarbeide sakkyndig vurdering, der både utgreiing og tilråding er med?
- **Utgreiing** i den sakkunnige vurderinga inneheld som eit minstekrav:
 - Eleven sitt utbytte av den ordinære opplæringa
 - Eleven sine lærevanskar og andre forhold som er viktig for opplæringa
 - Eleven sitt realistiske opplæringsmål
 - Eleven sine mogelegheiter i ordinær opplæring
 - Opplæring som gir eit forsvarleg opplæringstilbod
- **Tilrådinga** i den sakkunnige vurderinga inneheld som eit minstekrav:
 - realistiske opplæringsmål for eleven
 - elevens muligheter i en ordinær opplæring
 - hvilken opplæring som gir et forsvarlig opplæringstilbud

Fase 4:

Har kommunen felles mal for enkeltvedtak for spesialundervisning?

Har kommunen prosedyre for at det gis foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt?

- Oppfyller vedtak følgende krav:
 - Innhold i reglene eller problemstillinga vedtaket bygger på er referert.
 - innhold (hva slags opplæringstilbud, avvik fra læreplanverket; herunder kompetansemål og timer, hvilke fag avviket skal gjelde for, fritak fra vurdering mv.)
 - omfang (antall årstimer mv)
 - organisering (i klassen/gruppe, liten gruppe, eineundervisning, alternativ opplæringsarena)
 - kompetanse (lærer, spesialpedagog, logoped, assistent mv.)
 - Det er opplyst om rett til å klage, klagefrist, klageinstans og framgangsmåte ved klage.
 - Det er opplyst om retten til å sjå saksdokument.
 - Ut frå vedtaket kjem det fram kva som er barnet sitt synspunkt.
 - Ut frå vedtaket kjem det fram korleis barnet sin mening er vektlagd.

KILDER TIL REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterium er krav eller forventningar som vi vurderer funna i undersøkinga opp mot. Revisjonskriterium skal vere grunngitt i, eller greidd ut frå autoritative kjelder innan det reviderte området, som til dømes lover, føreskrifter, politiske vedtak, retningslinjer, mål, føringar med meir.

I dette prosjektet vil det vere naturleg å leggje følgjande hovudkjelder til grunn for å kunne utleie revisjonskriterium:

- Opplæringslova
- Forskrift til opplæringslova
- Rettleiar frå Utdanningsdirektoratet: «Intensivopplæring for elever frå 1.-4, trinn»
- Rettleiar frå Utdanningsdirektoratet: «Spesialundervisning»
- Overordna dokumenter knytt til Giske kommune sitt grunnskuleområde (til dømes oppvekstplan, skoleeigarstrategi og andre styringsdokument)
- Kvalitetsplan for oppvekst i Giske kommune 2018-2021
- Giske kommune sine prosedyre på området – både på skuleigarnivå og på skulenivå

METODE

Intervju:

Tilsette i kommunen (Kommunalsjef oppvekst, Rektor Giske skule, Rektor Godøy skule, Rektor Valderøy barneskule og Rektor Vigra skule).

Dokumentanalyse:

her vil revisjonen gjere ein gjennomgang av relevante og sentrale kommunale dokumenter, som tilstandsrapport, oppvekstplan, budsjett- og økonomiplanar, årsmeldingar og aktuelle handlingsplanar. Revisjonen vil også sjå på kommunen sine rutinar og retningslinjer.

Mappegjennomgang - elever med vedtak om spesialundervisning:

Revisjonen vil gjennomgå 10 mapper med enkeltvedtak for å vurdere om vedtaka for spesialundervisning bygger på reglane for enkeltvedtak .

Dei meir overordna vurderingane av grunnskuletilbodet sin kvalitet, vil vere basert på samtale med rektor samt dokumentanalyse av fleire relevante dokument, jf. kjelde til revisjonskriterier.

Forvaltningsrevisjonen utførast i høve til god kommunal revisjonsskikk. Gjeldande standard for forvaltningsrevisjon er RSK 001 utarbeida av Norges Kommunerevisorforbund.

PROSJEKTGRUPPE OG TIMEANSLAG

NAVN	TITTEL
Kurt Løvoll	Oppdragsansvarleg
Anne Kristin Bryne	Forvaltningsrevisor

Vi anslår at prosjektet kan gjennomførast på 275 timer. Timeanslaget inneheld utarbeiding av avgrensa og spissa problemstillingar ut frå prosjektplan, datainnsamling og analyse, samt utarbeiding og kvalitetssikring av rapport. Estimert timebruk omfattar også presentasjon av ferdig rapport for kontrollutvalet.

FRAMDRIFTSPLAN

AKTIVITET	PLANLAGD UTFØRT
Prosjektplan i kontrollutvalet	06.04.2022
Oppstartsbrev og møte med kommunedirektør	April 2022
Datainnsamling	Mai - juni 2022
Arbeid med rapport	August 2022
Høringsperiode	September 2022
Planlagt levert ferdig rapport	15.10.2022

For å kunne gjennomføre prosjektet innan fristen og med stipulert timebruk er det nødvendig at kommunen sender over etterspurt dokumentasjon innan dei fristar som blir satt. I tillegg er vi avhengig av at utvalde personar stiller til intervju og verifiserer referat innan rimeleg tid.

UAVHENGIGHEIT

Som vedlegg ligg erklæring om uavhengigheit frå oppdragsansvarleg revisor. Oppdragsansvarleg revisor har henta inn tilsvarande erklæringar frå revisjonsteamet, og har også ansvar for å gjere dette dersom det blir nødvendig at andre i Møre og Romsdal Revisjon SA blir involvert i arbeidet.

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 09/22	Giske kontrollutval	06.04.2022

Prosjektplan forvaltningsrevisjon Giske kommune

Tilråding til vedtak:

- Kontrollutvalet godkjenner plan for forvaltningsrevisjon ressursbruk i grunnskuleopplæringa - Giske kommune, med den framdriftsplan og ressursbruk som er skissert.
- Utvalet ber sekretariatet kvalitetssikre at dei moment som kom fram i møtet vert tatt inn i prosjektskissa.
- Kontrollutvalet ber om at forvaltningsrevisor held kontrollutvalet v/sekretariatet informert undervegs og at utvalet vert orientert om der er trong for vesentlege endringar i prosjektet.

Giske kontrollutval 06.04.2022

Behandling

Utsette realitetsbehandling av saka, foreslått av Dag Oksnes,
Saka vert utsett til møtet 19.04.2022

Kontrollutvalet ynskjer å få tilsendt KS-rapporten som var omtalt i orienteringa til kommunalsjefen, samt Utdanningsdirektoratet sin veileidar for spesialundervisning. Desse dokumenta vil då vere ein del av kunnskapsgrunnlaget når utvalet skal bestille ein forvaltningsrevisjon.

Det vart sett fram forslag om å utsette saka.

Votering over forslaget om utsetting: Samrøystes vedteken

GPU - 09/22 vedtak

Saka vert utsett til møtet 19.04.2022

Bakgrunn:

På kontrollutvalet sitt møte 09.02.2022 gjorde kontrollutvalet følgjande vedtak:
Giske kontrollutval bestiller ei skisse til prosjektplan for forvaltningsrevisjon 2022, innan ressursbruk i grunnskuleopplæringa.

Skissa må innehalde forslag til problemstillingar i tråd med kontrollutvalet sine innspel i dette møtet, overslag på bruk av ressursar og framdriftsplan.

Kontrollutvalet bed om at skissa vert lagt fram i kontrollutvalet sitt møte 6. april 2022.

Vurdering:

Vedlagt ligg eit forslag til prosjektskisse på forvaltningsrevisjon innan ressursbruk i grunnskuleopplæringa, frå forvaltningsrevisor i Møre og Romsdal revisjon SA.

På førre møte diskuterte kontrollutvalet ulike tilnærmingar til det området ein ynskjer forvaltningsrevisjon på. Bruk av spesialundervisning og ressursbruk i grunnskuleopplæringa var ei av tilnærmingane.

I etterkant av kontrollutvalet sitt møte har sekretariatet vorte gjort kjent med at Statsforvaltaren nyleg har gjennomført eit tilsyn knytt til spesialundervisning i Giske kommune. Rapporten frå dette tilsynet vert lagt fram for kontrollutvalet som referatsak/melding.

Kommunestyret fekk på sitt møte 17.03.2022 ei orientering frå administrasjonen om dei pålegg Statsforvaltaren har knytt til avvika i tilsynet. I same møte hadde kommunestyret ein tilstandsrapport for grunnskulane i Giske til politisk handsaming der dei tok rapporten til vitande. Denne rapporten vert også lagt fram for kontrollutvalet som referatsak/melding i dette møtet.

Kommunedirektøren er invitert til møtet 06.04.2022 for å gje kontrollutvalet ei orientering om oppvekstområdet.

Med dette som bakteppe skal så kontrollutvalet bestille ein forvaltningsrevisjon innan ressursbruk i grunnskuleopplæringa. Noko av det desse to rapportane inneheld, fangar opp ein del av dei tilnærmingane som kontrollutvalet diskuterte på sitt førre møte. Slik sekretariatet ser det så er det lite gunstig å sette i gang ein forvaltningsrevisjon med same tilnærming som desse rapportane har kasta lys over.

Sekretariatet har difor bede forvaltningsrevisor om å gjere ei dreining av tilnærminga slik at vi får ein forvaltningsrevisjon innan ressursbruk i grunnskuleopplæringa som gjev meirverdi for kommunestyret, uten at fokuset dreier seg om det som tilsynsrapporten og tilstandsrapporten allereie peikar på.

Med det som utgangspunkt så legg forvaltningsrevisor fram ei skisse til prosjektplan. Kontrollutvalet skal i møtet diskutere denne skissa og kan fortsatt kome med innspel om kva prosjektet skal gje svar på. Kontrollutvalet og forvaltningsrevisor bør vere samkøyrde om problemstillingane. Det er difor viktig at kontrollutvalet brukar tid på dette og sikrar at prosjektet blir gjennomført i samsvar med utvalet sine ynske. Problemstillingane dannar i stor grad ramma for datainnsamling, analyseperspektiv og kva resultat undersøkinga kan kome fram til. Kontrollutvalet bør vurdere om problemstillingane er godt nok formulerte, og om dei er i samsvar med utvalet sine intensjonar for undersøkinga.

Vedlegg

Prosjektplan forvaltningsrevisjon ressursbruk i grunnskuleopplæringa - Giske kommune
Stadfesting av oppdragsansvarleg forvaltningsrevisor sitt sjølvstende - Giske kommune

SJEKKLISTE FOR UAVHENGIGHET

RESSURSBRUK GRUNNSKULE – GISKE KOMMUNE

Kommuneloven § 24-4 samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16-19	Eventuell merknad
Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.	
Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående ¹ har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.	
Revisor kan ikke ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen	
Revisor kan ikke ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av	
Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av ² .	
Revisor kan ikke delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren	
Revisor kan ikke utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet	
Revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver	
Revisor kan ikke opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218.	

¹ Nærstående etter første ledd er:

- a) revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
- b) revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere
- c) revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere
- d) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

² Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap

UAVHENGIGHETSERKLÆRING

I forbindelse med arbeidet med forvaltningsrevisjonen

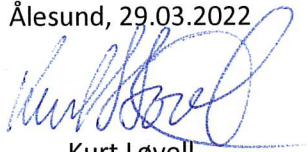
RESSURSBRUK GRUNNSKULE – GISKE KOMMUNE

kjenner jeg ikke til slektsforhold eller andre familiære forhold som medfører at det kan stilles spørsmål ved min uavhengighet eller objektivitet.

Jeg kjenner heller ikke til andre forhold som medfører at det kan stilles spørsmål ved min uavhengighet eller objektivitet.

Jeg forplikter meg til å informere ledelsen ved revisjonen dersom det underveis i prosjektet skulle oppstå situasjoner som medfører at det kan stilles spørsmål ved min uavhengighet eller objektivitet.

Ålesund, 29.03.2022

Kurt Løvoll

Oppdragsansvarlig revisor